

Returadresse:
Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3
0588 Oslo

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-A
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO

OL-cup

Norges Grand Prix

Hurtigsjakk på Diakonhjemmet i Oslo 5. november

Diakonveien 14-16. Ta Holmenkollbanen til Frøen.

Med bil: Sørkedalsveien fra Majorstua, ta av Diakonveien ved Volvat.

Fremmøte lørdag 5/11 innen kl. 10.30. 1. runde kl. 11.00. 5. runde kl. 14.30.

Premieutdeling kl. 17.05.

7 runder, alle i én gruppe, 20 min. pr. spiller og parti.

Startavgift: Senior: Kr. 190,-. Junior: Kr. 90,-.

Påmelding til NSF, tlf. 22 15 12 41 innen 4/11 kl. 15.00.

Premiering: 1. Kr. 2.000,- 2. 1.500,- 3. Kr. 1.000.

Premier til de tre beste i klassene 1, 2, 3, og 4.

Overskuddet fra turneringen går til å støtte norske deltakere i sjakk-olympiaden i Hellas i desember. Møt opp og støtt OL-lagene, kanskje får du sjansen til å møte en OL-spiller ved brettet.

NORGES SJAKKFORBUND - ELITEUTVALGET

Vi trenger din støtte!

Sjakkens venner har som formål å yte økonomisk støtte til fremme av norsk sjakk på toppnivå, såvel junior- som seniornivå. Innntektene prøver vi å skaffe blant annet ved å drive medlemsverving, forsøke å finne sponsorer o.l. I denne sammenheng kan nevnes at det ble gitt stipendier til lovende juniorer og støtte til deltagelse i junior-VM.

Vi håper også på ditt medlemskap og det du kan få igjen er ditt navn på trykk som medlem av Sjakkens Venner. Det individuelle årsmedlemskap er kr. 200,-, livsvarig medlemskap koster kr. 2.000,-, årsmedlemskap for sjakkklubber er kr. 500,- og dersom en sjakkklubb ønsker å være livsvarig medlem koster det kr. 5.000,-. Vi har også medlemskap for bedrifter hvor årsmedlemskapet koster kr. 2.000,- og livsvarig kr. 15.000,-.

Juniorer, studenter og arbeidsledige har redusert årskontingent, kr. 100,-.

Vennligst send ditt bidrag til: Sjakkens Venner, c/o Norges Sjakkforbund
Frennings vei 3, 0588 Oslo

Postgiro: 0806 235 3431, Bankgiro: 7050 20 03257

Som ansvarlig for Sjakkens Venner,

Richard Wicklund-Hansen, Ole Chr. Moen, Per Wibe

Nr. 6 1994

NORSK SJAKKBLAD

*Bergens Schakklubb slo knock-out på sine konkurrenter i junior-NM for lag!
Fra venstre: Roy Fyllingen, Trond Gabrielsen, Stig Gabrielsen og Erik Tonning.*

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. (NSF/NSFU): 22 15 12 41
Telefax: 22 71 00 07

Redaktører:
Jonathan Tisdall & Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Helge Andersen, Bjarne Blikeng, Ingrid
Dahl, Rune Djurhuus, Svein Johannessen,
Per Ofstad, Ole Valaker

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjekken

Redaksjonsadresse: Heimdalsgt. 27 C,
0561 Oslo 5. Tlf/fax: 22 68 54 18

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som fremføres i Norsk Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar med Norges Sjakkforbunds offisielle syn. Abonnementspris for ikke-medlemmer: Kr. 220,-. Norden: 240,-. Verden forøvrig: Kr. 280,-.

INNHold

NM for juniorlag.....	3
Verden rundt.....	8
Sjakk i Slovakia.....	20
Lesersider.....	22
Elementært, min kjære.....	26
Den norske varianten i spansk.....	30
Dessuten Kombinasjoner (35), Bøker (36) NGP (38), Forbundsnytt (42), Terminliste (44) og T-info (46).	

Frist for stoff til neste nr.: 15. oktober

Stilling ledig

Som dere sikkert vil merke når dere leser gjennom dette nummeret, har vi bestemt oss for å gi oss som redaktører etter fire overraskende år med Norsk Sjakkblad. Overraskende, fordi det føles som mye mindre, og etter det mislykkede innledningsnummeret, var vi slett ikke sikre på hvor lenge vi ville bli sittende. Nå er det imidlertid på tide å satse på andre prosjekter, og vi håper at sjakkbladet vårt har falt i smak.

Høsten er en travel tid for oss - ikke bare skal sjakkbladene ut tett i tett, det er dessuten svært lite som skjer på sjakkfronten. Derfor er det viktigere enn noen gang med meningsytringer, ris & ros fra dere lesere! Det betyr også at vi endelig får plass til de artiklene som i lengre tid har stått på venteliste, som de siste kapitlene om Den norske varianten i spansk, Per Ofstads artikkel om sjakk i Slovakia (som faktisk ble skrevet kort tid etter at landet ble selvstendig). Forhåpentligvis får vi også plass til en ny runde med klubbaviser før årets slutt.

Vi håper at dere fortsetter å skrive inn til oss, og at den/de neste redaktøren/e får like stor pågang av leserbrev som vi har hatt. Ifølge informerte kilder har vi hatt rekordstor leserspons, noe vi er meget takknemlige for. Nå gleder vi oss til å oppleve den nesten bortglemte følelsen av å få Norsk Sjakkblad i posten uten å ane hva som står i det!

Observante lesere vil ha merket seg at NSB har gått direkte til nr. 6 etter to stk. nr. 4. Etter oppdrag fra oss gikk trykkeriet energisk til verks for å gi karikaturtegningen på forsiden av forrige nummer så stor plass som mulig, og på en eller annen måte forvillet det seg et firetall inn i "boksen". Slikt skjer, og de neste redaktørene er hermed advart...

MH+JT

Bilder: Ole Valaker og Det Slovakiske
Konsulat. Illustrasjoner: S. 19 og s. 30:
Helge Andersen
Produsert ved hjelp av *Express Publisher*
2.03 og *ChessBase 4.0* Opplag: 3600.

NM for juniorlag

Bergens 1 sopte rent

Mer overlegen norgesmester enn førstelaget til Bergens Schackklub (BS) i NM for juniorlag må du bla lenge i arkivet for å finne. De fikk til slutt fem poeng ned til sølvlaget OSS 1, og drog dessuten inn alle bordpremiene. Laget bestod av Roy Fyllingen, Trond Gabrielsen, Stig Gabrielsen og Erik Tønning. De to første vant også seniorlag-NM i mai sammen med BS.

Av Ole Valaker

Det 17. NM for juniorlag ble arrangert som et samarbeid mellom de to store sjakkklubbene i Hordaland, BS og Fana, og bekreftet igjen Bergens potensiale som arrangørsted. 20 lag og 85 spillere var på nivå med fjorårets arrangement i Oslo, men spenningen ble langt fra den samme.

BS 1 var helt overlegen. De avgav bare to individuelle poeng. Mens de fem Oslo-lagene parkerte i Sinsenkrysset, fortsatte BS 1 helt til verdens ende. På oppløpet kjørte de like godt dampveivals over sitt eget andrelag, som ville blitt toer med et uavgjort resultat. Trond Gabrielsen tok remis etter halvannet trekk, men det var bare for å være grei mot seg selv etter en lang og strabasjos natts ferd mot morgonkvalme. De andre haukene satte kloen i klubbkameratene for noen rakk på å si matt.

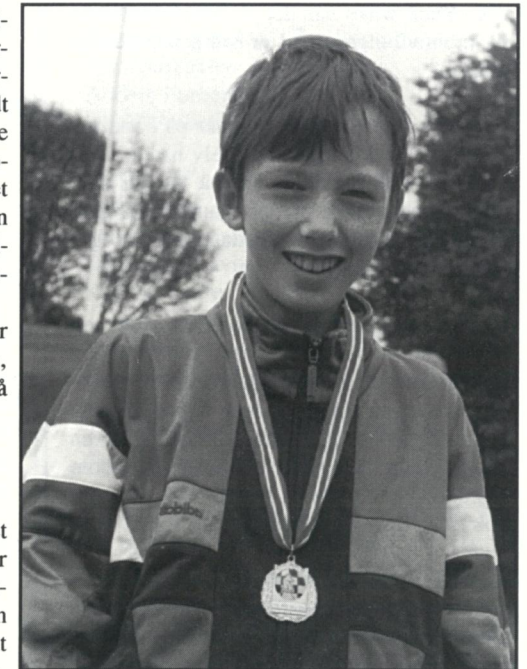
- Et fikset resultat ville vært urettferdig overfor resten av feltet, mente Roy Harald Fyllingen, og sa samtidig mye om mentaliteten i BS - på godt og vondt.

Sterkeste siden Asker

19-åringen med tre IM-napp var ankeret på det sterkeste laget som har vært med i NM for juniorlag siden Asker herjet med Berge Østenstad og brødrene Simen og Espen Agdestein tidlig på 80-tallet. Uoffisielle ratingtall viste at BS hadde over 2200 i snittrating i gjerningsøyeblikket. Neste år er hele laget intakt med unntak av Trond Gabrielsen. En viktig brikke

laget, men neppe avgjørende. Eirik Sandal banker hardt på døren med en ny solid prestasjon for II-laget.

Hva så med de andre lagene? Det ble etter hvert et realt bikkjeslagsmål om sølvet, en kamp det rustne OSS 1 gikk seirende ut av. OSS 2, som var regjerende mester, ble beste kadettlag på 3. plass. Kristiansand hadde for-

Beste reserve i junior-NM for lag:
Harald Borchgrevink fra Fana

tjent en bedre skjebne en den kjedelige 4. plassen, ikke minst fordi de klarte 1½-2½ mot BS 1 tidlig i turneringen. De måtte også greie seg uten Bjarte Leer-Salvesen. Outsiderne BS 2, Hønefoss og Hauge plasserte seg jevnt og pynnelig deretter. BS 2 hadde for anledningen fått to spillere fra Fana, og lagarbeidet så ut til å fungere utmerket.

De regjerende norgesmestrene i junior, kadett og miniputt var alle på plass i NM for junior-

En lagleders bekjennelse

Den smule dramatik som utspant seg under NM, fant sted på de nederste bordene. Der utkjempet OSS 5 og Fana en durabelig kamp om lilleputtprisen. Sistnevnte så ut til å ha festet grepet da de vant overbevisende 3-1 i innbyrdes oppgjør.

I siste runde ble det helstopp for Fana. 0-4 mot Remis var drøy kost for de unge løvene. Enda verre var det at OSS 5 red forbi på monradbølgen med et fattig halvpoengs margin.

For undertegnede som lagleder på Fana var det tungt å erkjenne at han selv hadde sviktet fatalt som lagleder, etter å ha fylt med hell denne rollen mange ganger tidligere hos Fyllingsdalen, i Vestlandsserien og i NM for juniorlag.

Poenget var nemlig at Fana til slutt satt igjen med to stillinger klart i overkant, og trengte kun ett poeng. Da burde to remis tilbud vært på sin plass, men laglederen var verken fysisk eller mentalt til stede etter en laaang helg. Og alle skjønner hva som skjedde: Fana tapte på begge brett, akkurat nok til at OSS 5 snek seg forbi.

Meningen før mesterskapet var at en av spillerne skulle fungere som lagleder, men ansvarsforholdene ble aldri avklart. Det er ingen unnskyldning, snarere en forverring av episoden - til skrekk og advarsel for andre. OV

lag. Lilleputten Askild Tønne glimret med sitt fravær, men de fire neste på resultatlisten i Drammen hadde til gjengjeld innfunnet seg. Pål Vegard Hagesæther (junior) gjorde en solid jobb på førstebordet til Hauge, og Martin Østtveit (miniputt) klarte seg brukbart i tøft lag. Men "Little Big Man", kadett-rakett Kjetil A. Lie fra Telemark, imponerte voldsomt igjen med knallesterke 4½ poeng på toppbordet til Brattås. Hans kombinatoriske og strategiske blikk stod ikke tilbake for andre enn bordpremievinneren Roy Fyllingen.

Jonathan Tisdall kommenterer:
Fra sisterundeoppgjøret mellom Bergens 2 - Bergens 1 skal vi se på toppkampen.

Eirik Sandal - Roy Fyllingen
NM Juniorlag 1994. Wienerparti
1.e4 e5 2.Sc3 Sc6 3.Lc4 Sf6 4.d3 Lb4 5.a3
Et lite tempotap.
5...Lxc3+ 6.bxc3 d5 7.exd5 Sxd5 8.Df3 Le6
9.Tb1 0-0! 10.Lxd5?

Et meget dårlig valg. Hvit gir fra seg løperparet og sløser med tid. Bedre var 10.Se2. Nå merker hvit hvor stygt det planlagte 10.Txb7?! Sa5 er.

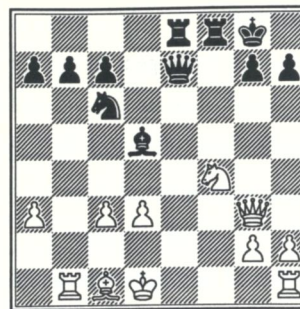
10...Lxd5 11.Dg3 f5 12.f3
Uff. Hvit bekymret seg for at sorts bonde skulle innta dette feltet, men det fantes bedre trekk. 12.c4 fulgt av springerutvikling virket mer naturlig. Hvits sentrum er svekket, men han har håp om offiserspill.

12...e4!
Et trekk som er enda bedre enn det ser ut til. Sort sprenger stillingen for å utnytte utviklingsforspranget.

13.fxe4 fxe4 14.Se2 exd3 15.cxd3 De7
16.Kd1?!
Ivar Bern foreslo 16.Tf1 som et bedre forsøk. Avbytter er nesten det eneste som gavner hvit.

16...Tae8 17.Sf4

SPILL GRAND PRIX!

17...Txf4!
Hvits eneste anstendige brikke går dukken og sort inntar den hvite stillingen.

18.Lxf4
18.Dxf4? De2 matt.

18...Dxa3!
Avgjørende. Dette plutselige retningsskiftet hadde hvit sannsynligvis oversett; han hadde kanskje (forståelig nok) konsentrert seg om det mer innlysende ...De2+.

19.c4
For å stoppe ...Lb3+. 19.Te1 Lb3+ 20.Txb3 Dxb3+ 21.Kd2 var det minste ondet, da hvit i hvert fall har håp om å overleve en stund.

19...Sd4! 20.Le5
20.cxd5 Da4+ matter.

20...Lf3+!
20...Txe5! med vinst, angir Ivar Bern i Bergens Tidende: 21.Dxe5 Dxd3+ 22.Ke1 Dxb1+ 23.Kd2 (23.Kf2 Db2+ og springersjakken innbringer dronningen, f. eks. 24.Kg3 Se2+) Db2+ A) 24.Kd1 Lf3+! 25.gxf3 (25.Ke1 Sc2+) Dc2+ 26.Ke1 Sxf3+ vinner dronning. B) 24.Kd3 er litt mer motstandskraftig og ikke tatt med i BT. Nå vinner 24...Dc2+!: 25.Ke3 (25.Kxd4 Dd2+ 26.Kc5 b6+ 27.Kb5 Da5 matt.) 25...De2+ 26.Kf4 Se6+ 27.Kf5 Dh5 matt. Den siste varianten har artige dronningmatter på motsatt side av brettet. Forskjellen mellom disse variantene og partifortsettelsen er en smakssak. Fyllingens valg er mer praktisk, da det er færre varianter å regne gjennom.

21.Ke1
21.gxf3 Dxd3+ og matt i neste. Eller 21.Kd2 Da2+ 22.Ke3 Sf5+ 23.Kxf3 Sxg3 24.Lxg3

NM for juniorlag 1994 Bergen 9. - 11. september

	Ind.	Lag-poeng	poeng
1. Bergens 1	18	10	
Roy Fyllingen	5 av 5!		
Trond Gabrielsen	3½		
Stig Gabrielsen	4½		
Erik Tønning	5		
2. OSS 1	13	7	
Asgeir Johannessen	3		
Georg Børresen	3½		
Stian Hjøberg	2½		
Steinar Sørli	4		
3. OSS 2	12½	7	
Leif E. Johannessen	3		
Kristiand Trygstad	3½		
Jens Hjort	2		
Torstein Bae	4		
4. Kristiansand	12½	6	
Bjørnar Byklum	2		
Pål Andreassen	3½		
Anders Forberg	4		
Alf T. Aubert	3		
5. Bergens 2	12	7	
Eirik Sandal	3		
Sondre Bø	3½		
Christiand Lavik	2½		
Karl A. Skare	3		
6. Hønefoss	12	5	
Rune Myhrvold	3½		
Jo Myhrvold	3½		
Svein Harald Lian	3½		
Gunnar Frøyshov	1½		
7. Hauge 1	11/6		
8. Sevland	10½/6		
9. Åsane 1	10½/6		
10. Bergens 3	10½/6		
11. Hauge 2	10½/5		
12. Remis	10½/5		
13. Brattås	9½/5		
14. OSS 3	9/4		
15. Stavanger	8½/4		
16. Bærum	8/3		
17. OSS 5	6½/3		
18. OSS 4	6½/2		
19. Fana	6/2		
20. Åsane 2	2½/0.		
Beste kadettlag: OSS 2			
Beste lilleputtlag: OSS 5			

De2+ 25.Kf4 Tf8+ 26.Kg5 h6+ 27.Kh4
g5+ 28.Kh3 De6 matt.

21...Dc3+ 22.Kf1

22.Kf2 Dd2+ forandrer ingenting.

22...Dxd3+ 23.Kf2 Dc2+ 0-1

Hvit har tapt gård og grunn. JT

Kadett-norgesmester Kjetil A. Lie er en ekte angrepsspiller. I dette partiet fra matchen mellom Brattås og Sevland får vi en meget instruktiv leksjon i temaet.

Kjetil Andre Lie - Gro Ferkingstad

NM Juniorlag 1994. Skandinavisk

1.e4 d5 2.exd5 Sf6 3.Sf3 Sxd5 4.d4 c6 5.c4
Sb6 6.Sc3 g6 7.Le3 Lg7 8.Ld3!?

Nå innleder kadettmesteren en vill plan. Mer tilbakeholdent er Le2, fulgt av sentralisering av tårnene.

8...0-0 9.Dc2 S8d7

Sort vil få denne offiseren over på dronningfløyen. Interessant var også 9...Le6 for å pro-

Bestebordpremier

1. bord: Roy H. Fyllingen, Bergens 1 5/5
 2. bord: Trond Gabrielsen, Bergens 1 3½/5
(Syv spillere fikk 3½ poeng på 2. bord.)
 3. bord: Stig Gabrielsen, Bergens 1 4½/5
 4. bord: Erik Tønning, Bergens 1 5/5
- Reserve: Harald Borchgrevink, Fana 2/4

vosere frem svekkelser på dronningfløyen - spesielt siden hvit har tenkt å rokere langt.

10.0-0-0 Dc7

10...Sf6 for å forberede ...Lg4 var tryggere. På 11.Se5 er 11...Sg4!/? interessant.

11.h4 Sf6 12.h5 Sg4

12...Sxh5 13.Txh5 gxh5 14.Lxh7+ Kh8
15.Th1 Lg4 16.Lf5 gir hvit vinnende angrep.

13.hxg6 fxg6 14.Sg5!?

Hvit har tydeligvis tenkt å bli raskt ferdig.

14...Sxf2!?

14...Sxe3 15.fxe3 gir sort lite.

15.Lxg6?

Romantisk, men usunt. Det enkle 15.Lxf2! Df4+ 16.Kb1 Dxg5 (16...Dxf2 17.Td2 er meget risikabelt.) 17.Se4 gir hvit et farlig angrep uten særlig stor risiko, f. eks. 17...Dxg2 18.Tdgl Df3 19.Txh7! Lf5 20.Th2 eller 20.Tg3!/? Df4 (20...Dxg3 21.Txg7+!) 21.Le3 Dc7 22.Sg5.

15...hxg6

15...Sxh1 taper etter 16.Lxh7+ Kh8
17.Txh1.

Resultater for medaljelagene:

1. runde:

Bergens 1 - Sevland	4-0
OSS 1 - Hauge 2	4-0
OSS 2 - Brattås	3½-½

2. runde:

Bergens 1 - Kristiansand	2½-1½
OSS 1 - Stavanger	4-0
OSS 2 - Bergens 2	2-2

3. runde:

Bergens 1 - OSS 1	4-0
OSS 2 - Kristiansand	½-3½

4. runde:

Bergens 1 - Hauge 1	4-0
OSS 1 - Kristiansand	3-1
OSS 2 - Stavanger	3½-½

5. runde:

Bergens 1 - Bergens 2	3½-½
OSS 1 - Hønefoss	2-2
OSS 2 - Hauge 2	3-1

16.Th7

Angrepet slokner etter 16.Dxg6? Lf5.

16...Sxd1?

16...Dg3? 17.Dxg6! Dxe3+ 18.Td2 Sd3+ 19.Kc2 Dxd2+ (19...Sb4+ 20.Kb3 og hvit vinner.) 20.Kxd2 Tf2+ 21.Se2 (21.Kxd3 Lf5+) Txe2+ 22.Kxd3! vinner for hvit, og 16...Lf5 17.Dxf2 lar hvit angripe gratis. Men 16...Tf6! er et sterkt og fornuftig trekk foreslått av bulletin-kommentatorene Lars Even Andersen og Petter Stigar. Sort garderer nå nøkkelfeltet g6. Etter dette er det vanskelig å se hvordan hvit skal gå videre, f. eks. 17.Lxf2 Df4+ og sort vinner, eller 17.Tf1 Sxc4 og den hvite stillingen kollapser.

17.Dxg6

Nå rigger hvit til en klassisk avslutnings-scene.

17...e6

Forsvarer g7 ...

18.Th8+! 1-0

18...Kxh8 19.Dh7 er matt.

Gausdal

16. - 18. september

Bø ungdomsskole fra Karmøy tok en pen 2. plass på hjemmebane i det 32. nordiske mesterskapet for ungdomsskolelag. Det norske laget, anført av tre jenter (!), tapte bare én kamp, mot det islandske vinnerlaget.

Resultater:

1. Æfingaskola K.H.I., Reykjavik	10 lagpoeng, 16½ ind. poeng
2. Bø Ungdomsskole	8/13
3. Høgaliddskolan, Sverige	6/11
4. Natalie Zahles skole, Danmark	4/8½
5. Yhteiskoulun Yläästa, Finland	2/7½
6. Gloppen Ungdomsskole, Norge	20/3½

Bø ungdomsskole:

1. bord: Nina Hagesæther	3½/5
2. bord: Ellen Hagesæther	3½/5
3. bord: Else Selsås	2/5
4. bord: Geir K. Sandve	1/2
Reserve: Jarle Viestad	3/3!

Reykjavik

16. - 18. september

Smestad skole fra Oslo lyktes ikke helt i nordisk mesterskap for barneskoler og endte opp på femte plass. "De hadde litt dårlig uttelling - to-tre poeng mer ville vært et mer riktig resultat", sier lagleder Sverre Johnsen.

Resultater:

1. Jynkka grundskolan Kuopio, Finland	10 lagpoeng 17½ ind. poeng
2. Slestadsskolan, Sverige	7/13
3. Brulundskolen, Danmark	5/11½
4. Hólabrekkuskóla, Island 1	5/10
5. Smestad skole	2/6½
6. Æfingadeildskola KHI, Island 2	0/1½

Smestad barneskole:

1. bord: Nicolay Langfeldt	2/5
2. bord: Terje Børstad Kristoffersen	1/5
3. bord: Erik Rønnevig Nielsen	1/5
4. bord: Trond Sæther Hansen	1½/4
Reserve: Lars Magne Sunnanå	1/1

Verden rundt

med Jonathan Tisdall

Novgorod

Denne superturneringen i PCAs regi ble annonsert som den sterkeste noensinne, men med så få spillere som seks (som spilte dobbeltrunder) er det selvfølgelig forholdsvis enkelt å høyne ratinggjennomsnittet. PCA-verdensmester Garry Kasparov innledet med 4/5 og spilte flere vakre partier. Han greide imidlertid ikke å opprettholde dette umenneskelige tempoet, og fant at det var ikke var nok til å holde Ukrainas storspiller Vassilij Ivantsjuk på avstand. Ivantsjuk lå hakk i hæl på Kasparov gjennom hele turneringen og greide å tette hullet ved å slå Evgenij Barejev i siste runde. Begge de to vinnerne forble ubeseiret. Ivantsjuks gnistrende form den siste tiden gjør det desto mer synd at han ble slått ut av begge VM-syklusene. Han har konsekvent vist mestertakter, og det er mulig at han endelig er begynt å få sine beryktede sjakknerver under kontroll. For tidligere VM-utfordrer (PCA) Nigel Short ble denne turneringen enda en skuffelse. Han var også den eneste som ikke vant noe parti.

Resultatliste:

1.-2. Kasparov, Ivantsjuk 7/10, 3 Vladimir Kramnik (RUS) 5, 4.-5. Short (ENG), Alexej Sjirov (LAT) 4, 5 Evgenij Barejev (RUS) 3.

G. Kasparov - V. Kramnik

Novgorod 1994. Siciliansk, Svesjnikov
Mange av variantene angitt her stammer fra det sveitsiske ukemagasinet *Schachwoche* og Mikhail Gurevitsj' kommentarer i *Sonntag Zeitung*.
1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sge2 Sf6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 e5 6.Sdb5 d6 7.Lg5 a6 8.Sa3 b5 9.Sd5 Le7 10.Lxf6 Lxf6 11.c3 0-0 12.Sc2 Tb8 13.h4 Se7

Selvfølgelig ikke 13...Lxh4?? 14.Dh5.
14.Sxf6+ gxf6 15.Dd2 Lb7 16.Ld3 d5 17.exd5 Dxd5 18.0-0-0 e4
18...Dxa2 19.Dh6 e4 går over i partiet.

19.Le2 Dxa2!?

Kramnik tar modig imot utfordringen. 19...Dxd2+ 20.Txd2 Tfd8 21.Thd1 er noe bedre for hvit. Mikhail Gurevitsj foreslo 19...De5! med planen 20.Dd6 Sf5. Dette er nok det beste stedet for sort å lete etter forbedringer.

20.Dh6 De6 21.Sd4 Db6

Selv om man vanskelig kan klandre sorts spill så tidlig i partiet, er dette kanskje den avgjørende feilen. Igjen burde sort ha vurdert å spille 21...De5!?

22.Th3 Kh8 23.Lg4!

Truer Sf5. 23.Tg3 Tg8 gir ikke hvit noe.

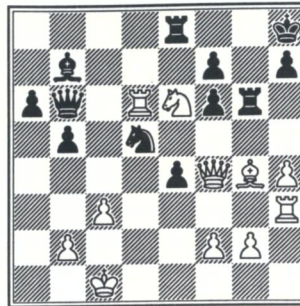
23...Tg8

24.Se6!! Tg6

24...Dxf2 25.Tf3! Tg6! (Sort må parere matttrusselen på f6.) 26.Dxg6 Dxb2+ 27.Kxb2 Sxg6 28.Txf6 fxe6 og hvit vinner. 24...Txg4 25.Sg5!! Txg5 (25...fxg5 26.Dxb6) 26.hxg5 Kg8 27.gxf6 matter. Mindreverdige er også: 24...fxe6 25.Dxf6+ Tg7 26.Td7 Te8 (Eller 26...Dc5 27.Tg3! Lc6 28.Lxe6.) A) 27.Txe7? Texe7 28.Df8+ Tg8 29.Dxe7 Dxf2! (29...Txg4? 30.Df8+ Tg8 31.Df6+ Tg7 32.Tg3 Dc7 33.Df8+); B) 27.Tg3! og sort står hjelpeløs overfor presset som bygger seg opp mot g7.

25.Df4 Te8 26.Td6! Sd5!

26...Da5 er et trekk som må analyseres. Schachwoche og Gurevitsj angir 27.h5 Da1+ 28.Kc2 Da4+ 29.Kb1 Txg4 30.Dxf6+ Kg8 A) 31.Tg3 e3!! 32.Txg4+ Dxg4 33.Dxe7 Lc6!; B) 31.Dxe7 Lc6! 32.Td8 (32.Txc6 Dd1+ 33.Ka2 Da4+ og sort utligner.) 32...Dd1+! 33.Txd1 Txe7 og sort får forsvart seg. Her er mange nydelige varianter, men jeg synes ikke forsvaret ser patent ut etter det brutale: C) 31.Sg5! Txg5 (31...Dc4 32.h6 Df1+ 33.Ka2 Txg5 34.Dxg5+ Sg6 35.Df6 Dc4+ 36.b3 De2+ 37.Ka3 b4+ 38.cxb4 Kf8 39.Td7 vinner, eller 31...Ld5 32.Txd5 vinner.) 32.Dxg5+ Kf8 33.Dh6+ Kg8 34.Tg3+ og sort kan gi seg.
27.h5!! Sxf4

Malta

2. - 9. september.

Kadett-OL på Malta var nøyaktig to runder for lang for det norske laget, som inntil da hadde levert glimrende resultater:

Norge - Russland 2	2-2
Norge - Litauen	1½-2½
Norge - Luxemburg	3-1
Norge - Portugal	3-1
Norge - Finland	2½-1½
Norge - England	1-3
Norge - Spania	0-4

1. bord: Bjarte Leer-Salvesen	3/7
2. bord: Nina Hagesæther	1½/7
3. bord: Simen Klevstrand	4/7
4. bord: Torbjørn R. Hansen	4½/7

Her er også en liten krattskog av varianter de to spillerne måtte hogge seg gjennom: A) 27...Tg7 taper etter 28.Dh6. B) 27...Txg4 28.Dxg4 Tg8 29.Dxg8+ Kxg8 30.Txb6 og hvit vinner. C) 27...fxe6 28.hxg6 Sxf4 29.Txh7+ Kg8 30.Txb6, og D) 27...Txe6 28.hxg6 Sxf4 29.Txh7+ Kg8 30.gxf7+ Kf8 31.Th8+! Kxf7 32.Lxe6+ Sxe6 33.Txb6, som alle vinner for hvit.

28.hxg6 Dxd6

Kramnik yter god motstand. Hvit vinner etter 28...Sxh3 29.gxf7!, 28...Sd3+ 29.Thxd3! (29.Kb1? Dxf2! 30.Txh7+ Kg8 31.gxf7+ Kxh7 32.Txd3 exd3 33.fxe8D Dc2+ 34.Ka2 Da4+=) 29...exd3 (29...Dxf2 30.gxf7 eller 29...Da5 30.gxf7 Da1+ 31.Kd2 Dxb2+ 32.Ke1 Dc1+ 33.Ld1 som heller ikke gir sort noe å glede seg over.) 30.gxf7! og hvit vinner. Og endelig: 28...Txe6 29.Txh7+ Kg8 30.gxf7+ Kf8 31.Th8+! og hvit vinner som vist ovenfor.

29.Txh7+ Kg8 30.gxf7+ Kxh7 31.fxe8D Sxe6 32.Lf5+!

Det fikse poenget bak kombinasjonen.

32...Kg7 33.Dg6+! Kf8 34.Dxf6+ Ke8 35.Lxe6 Df8? 1-0

En tidsnødtabbe i en tapt stilling. Sort ga opp uten å vente på 36.Ld7! som vinner dronning. Hvit vinner også etter det overlegne 35...e3!? (Sort har ikke noe håp i et sluttspill med en svekkelse på e4.) 36.fxe3 Lxg2 37.Lf7+ Kd7 38.Le8+! Kc7 39.Dg7+ Kd8 40.Lxb5! Lf3 41.La4. Dette var en av disse fantastisk kreative duellene som må krediteres taperen nesten like mye som vinneren.

London

Lloyd's Bank og PCA Grand Prix

Årets utgave av den tradisjonsrike Lloyd's Bank Open var sannsynligvis den sterkeste Lloyd's Bank-turnering noen gang (32 stormestere stilte til start), da den også fungerte som kvalifiseringsturnering til PCAs Grand Prix. De fem beste fra Lloyd's skulle få prøve lykken blant de seedete superstjernene i London-delen av den lukrative hurtigsjakk-Grand Prix'en til PCA.

Resultatlisten fra turneringen skulle vise seg å bli en eneste stor overraskelse. Den suverene

vinner var 17-årige Alexander Morozevitsj med 9½/10 (!). Allerede tre runder før slutt hadde han sikret seg GM-tittelen - og ratingprestasjonen hans på 2970 er bare slått av Fischers perfekte score i det amerikanske mesterskapet i 1964 og Karpovs strålende seier i Linares tidligere i år. Morozevitsj viste lovende takter i fjor da han slo ut Michael Adams i Tilburg-turneringen med sifrene 2-0. Han har et merkelig åpningsrepertoar og en original, kreativ spillestil; av selv de rareste brikkeformasjoner får han dannet potensielle angrepsstyrker.

De neste plassene var også besatt av odds-bomber, hvorav tyske Romuald Mainkas annenplass var en av de største. Mainka var en hyppig (og ikke spesielt suksessrik) Gausdal-gjest. Tidligere junioreuropamester Ralf Åkesson (Sverige) kom rett fra en tilnærmet (sjakk-)pensjonisttilværelse til sitt første stormesternapp. Det måtte stikkampspill til for å bestemme hvilke tre av de ni som delte 3. plassen som skulle gå videre til PCAs Grand Prix, og vinnerne her ble Indonesias GM Utut Adianto, Åkesson og kasakhstaneren Tkatsjiev. Blant de eliminerte spillerne finner vi superstormestere som John Nunn, Tony Miles og Alexander Jermolinsky...

Resultater: 1 Morozevitsj 9½/10, 2 Mainka 8, 3 = Adianto, Åkesson, T. Markovski (POL), A. Miles, D. Norwood, J. Nunn (alle ENG), Tkatsjiev, P. Wells (ENG), Jermolinsky (USA) 7½ ... 298 deltagere.

A. Morozevitsj - M. Petursson
London Lloyd's Bank 1994
Siciliansk med 3.Lb5

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 d6

Margeirs yndlingstrekk mot 3.Lb5, men det er trolig mindre pålitelig enn alternativene 3...g6, 3...Sf6 og 3...e6.

4.0-0 Ld7 5.Te1 Sf6 6.c3 a6 7.Lf1 Lg4 8.d4 cxd4 9.cxd4 d5

9...Lxf3 10.gxf3 skal gå i hvits favør.

10.e5 Sg8 11.Le3 e6 12.a3!

Et sterkt og utpekulert trekk. Nå blir det vanskeligere for sort å utvikle kongefløyen (han kan ikke lenger spille ...Lb4) og hvit får romfordel på dronningfløyen.

12...Sge7 13.Sbd2 Sf5 14.Ld3 Le7 15.Db1! Dd7 16.b4 Lh5 17.Ta2 0-0 18.h3 Kh8?!

Et trekk det er vanskelig å forstå. 18...Lg6 virker mer naturlig. Kanskje Margeir ville provosere hvit til å spille g4.

19.Tf1!

Det som er spesielt imponerende ved Morozevitsj, er at han stadig finner originale måter å få brikkene i spill på. I dette partiet inntar hans tunge offisere merkelige, men effektive poster.

19...Tac8 20.g4 Sxe3 21.fxe3 Lg6 22.Lxg6 hxg6

Det er liten nytte i å spille 22...fxg6, da sort er klar til å doble tårn i f-linjen dersom det skulle trenge. Hvit får dessuten muligheten til å få bondemajoriteten med et senere e4.

23.Sb3 Sa7 24.Sc5 Dc6

Etter 24...Lxc5 25.bxc5 blir sort svak i b-linjen, og mister også en viktig forsvarer på kongefløyen.

25.a4 b6 26.Sd3!

Morozevitsj vil ikke ødelegge koordinasjonen i stillingen sin for en skarve a-bonde.

26...Kg8 27.h4 Dd7 28.g5! Tc3

29.h5! gxh5 30.Sf4 Txe3

Sort har få alternativer: Etter 30...g6 31.Sxg6 fxg6 32.Dxg6+ Kh8 33.Th2 er det slutt.

31.Sxh5 Dc6 32.Sf6+! Lxf6

32...gxf6 33.gxf6 er ikke noe bedre da g-linjen åpnes med en gang.

33.gxf6 g6 34.Tc2! Dd7

34...Tc3 35.Dc1! Txc2 36.Dh6 matter.

35.Dc1 1-0

Dronningen kan ikke holdes borte fra h6.

**First Saturday Tournaments for IGM,
IM norm and ELO rating**
Organizer: NAGY LÁSZLÓ
H-1101 Budapest, Hungária krt. 5-7. XI. ép. I. 7.
**Phone / fax: (361) 114-9304, until Aug. 15.,
from Aug. 16. 1994.: (361) 263 - 2859**
HUNGARY

Sponsoren for PCAs Grand Prix, mikrochip-produsenten Intel, hadde vel ikke i sine vilste drømmer kunnet håpe på så god reklame som turneringen i London ga. Software-programmet Chess Genius 2, kjørt på en Intel Pentium-chip, slo ut Kasparov i første runde, og aviser og TV-selskaper var ikke sene om å kaste seg over Kasparovs ydmykelse. Det var første gang en verdensmester tapte mot et dataprogram i noe mer seriøst enn lynsjakk.

For å yte Kasparov litt rettferdighet må det understrekes at programmet slett ikke spilte så fantastisk - det trivdes godt med å forsvare seg passivt i heller fæle stillinger. I det første partiet tok Kasparov det som fortonte seg som en liten risiko i et tilnærmet likt sluttspill (med dronning og springer hver), og ble raskt revet i stykker av en typisk mekanisk, taktisk teknikk. Maskinen forsvarte seg deretter briljant til remis i et vanskelig sluttspill i det andre partiet, og sensasjonen var et faktum. Predrag Nikolic tapte på lignende måte 2-0 mot Genius 2, og det var til slutt Anand som klarte å sette maskinen på plass i esken sin i semifinalen. Anand vant det første partiet med et posisjonelt bondeoffer - en meget risikabel fremgangsmåte mot en datamaskin. I det andre partiet parodierte han maskinens "gjøre ingenting"-stil og vant deretter bondesluttspillet.

Vassilij Ivantsjuk sluttet seg til Anand i finalen etter en ganske heldig eliminering av Vladimir Kramnik. I finalen endte de obligatoriske hurtig-sjakkpartiene 2-2, men da Ivantsjuk holdt remis

med sort i lynsjakkstikkampen, ble det han som tok hjem den gjeveste premien. Forøvrig er det interessant å merke seg at Kasparov enda ikke vunnet en eneste turnering i sitt hjertebarn - PCAs Grand Prix.

Horgen

Sjakkfestivalen i sveitsiske Horgen, sponset av Credit Suisse, bestod av en superturnering og en "vanlig dødelig" GM-turnering. Festivalen ble en ny triumf for PCA-verdensmester Garry Kasparov og utmerket seg ved et stort antall flotte partier. Kasparov gikk hardt ut fra start, men ble hele tiden tett fulgt av Latvias briljante unge stjerne Aleksej Sjirov. Utfallet av turneringen ble avgjort i niende og tiende runde, da Kasparov med hvit skulle møte sine hardeste konkurrenter, Sjirov og Artur Jusupov. Kasparov spilte godt og oppfinnsomt og vant begge partiene, og kunne utropes til seierherre med en runde til gode.

Sjirov spilte et par fantastiske partier og begynner nå å få en stor samling egenproduserte angrepsklassikere, som ville ha gjort hans helt, Mikhail Tal, stolt. Veteranen Viktor Kortsjnoj leverte et flott resultat, bare skjemet av et tap for Jusupov mot slutten. Ungarns yngste vidunderbarn Peter Leko, som fylte 15 år under turneringen, hadde tilsynelatende ingen problemer med å akklimatisere seg til sjakk i denne "høyden", - etter et fryktsomt tap mot Kasparov, greide han 50% mot sine langt høyere ratede kolleger.

GM-gruppen ble en overveldende suksess for engelske Julian Hodgson som hadde sikret seieren to runder før slutt.

Resultater (CS-Masters): 1 Kasparov 8½/11, 2-3 Sjirov, Jusupov (TYS), 7, 4-5 Korchnoi (SWZ), J. Lautier (FRA) 6½, 6 B. Gelfand (BLA) 5½, 7 Leko 5, 8-9 J. Benjamin (USA), P. Nikolic (Bosnia) 4½, 10-11 A. Miles, (ENG) C. Lutz (TYS) 4, 12 V. Gavrikov (LIT) 3.

SKA-GM: 1 Hodgson 9/11, 2-4 Magem (ESP), Hickl (TYS), Petursson (ISL) 7, 5-6 Hug, Züger (begge SWZ) 6½, 7 Brunner (SWZ) 5, 8-10 Schlosser (TYS), Masserey, Landenbergue (begge SWZ) 4, 11-12 Godena (ITA), Fioramonti (SWZ) 3.

A. Sjirov - C. Lutz

Horgen 1994. Caro-Kann

1.e4 c6 2.d4 d5 3.e5 Lf5 4.h4 Db6 5.Sc3 h5 6.Le2 e6 7.Sf3

På 7.Lxh5 er 7...c5!? fornuftig - sort skaper trusler i sentrum og vinner mye tid for offerbonden. 7...Lxc2?! 8.Lxf7+ Kxf7 9.Dxc2 Dxd4 10.Sf3 er et risikabelt alternativ.

7...Se7 8.Tb1 Lg4 9.Sg5 Lxe2 10.Sxe2 c5 11.dxc5 Dxc5 12.0-0 Sf5

13.Le3!

Hvit er villig til å gi materiell for å åpne linjer. Jeg er fristet til å gi trekket to utroptegn for tanken bak det.

13...Dc6

13...Sxe3 14.fxe3 Dxe3+ 15.Kh1 Le7!? med planen om å møte Sxf7 med ...0-0! er en

typisk defensiv idé, som ved første øyekast virker spillbar. Jeg innbiller meg at Sjirov hadde planer om ytterligere sjokk med 16.Sxf7 0-0 17.Sd4!?, hvorpå 17...Txf7 (17...Sc6? 18.Sxc6! Txf7 (18...bxc6 19.Dxh5) 19.Txf7 Kxf7 20.Dxh5+ vinner.) 18.Txf7 Kxf7 19.Dxh5+ gir hvit et brakende angrep.

14.c4!!

Mer av samme mynt.

14...Le7

Nå er 14...Dxc4 15.Tc1 det rene selvmord. 14...dxc4 er vanskeligere å gjendrive, men det er også risikabelt. 15.Sd4 Sxd4 16.Dxd4 fulgt av Tc1 eller Df4 gir hvit god valuta for den miserable bonden - se bare på utviklingsforspranget.

15.Tc1 0-0 16.Sg3!

Sjirov er fortsatt villig til å gi bønder eller ødelegge bondestrukturen for å åpne linjer mot sorts konge.

16...Sxg3

Sort vil ikke gå inn i 16...Sxe3 17.fxe3 Lxg5 18.hxg5 g6 19.Sxh5 gxh5 20.Dxh5 som gir hvit et vinnende angrep.

17.fxg3 Lxg5

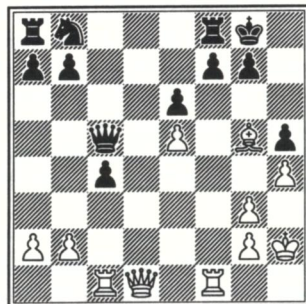
17...g6? forkrøpler kongefløyen til sort. Hvit kan også slå seg gjennom på g4.

18.Lxg5 Dc5+

18...Sd7 er sannsynligvis forsert, da utvikling må være sorts høyeste prioritet. Selv da står hvit klart best. Han har aktive offiserer og en trygg kongestilling. Lutz' trekk støter på en utrolig gjendrivelse.

19.Kh2 dxc4

Nå kan sort møte 20.Dxh5 med ...Dxe5.

20.Lf6!!

Fantastisk. Dette temaet er ganske vanlig for å få en hvit bonde til f6, skape mattusler på g7 og angripe i g-linjen, men her gjelder det noe ganske annet.

20...gxf6 21.Txf6!!

E-bonden er overflødig i angrepet og ofres.

21...Dxe5

Forsvarer h5 og kommer tilsynelatende med i forsvar.

22.Th6!

Poenget. Hvit har rett og slett som intensjon å få med alle offiserene i angrep, og hevder at dette kan gjøres før sort får utviklet seg. Et bemerkelsesverdig konsept, og det kan ikke være tvil om at sort allerede har brukt mye tenketid på å forstå hva hvit var ute etter.

22...Kg7

22...Dg7 23.Txh5! f6 24.Txc4 gjør de sorte monarkene forlegne. Det mest hardnakkede ser ut til å være 22...f6!, men da følger 23.Txc4! (Etter det naturlige 23.Txh5 De4 er det vanskelig å finne en god fortsettelse for hvit.) 23...Sc6 24.Txh5 f5 (24...Dc7 25.Tg4+ Kf7 26.Th7+) 25.Tg5+ Kf7 og 26.Txc6! vinner, da 26...bxc6 27.Dd7+ Kf6 28.Dg7 er matt.

23.Txh5 De4 24.Tg5+ Kh8

Hvis 24...Kf6 truer 25.Dd6 både Dxf8 og Tf1+.

25.Txc4!! 1-0

25...Dxc4 26.Dh5 blir matt, og hvit vinner dronning etter 25...Dh7 26.Th5.

A. Sjirov - J. Benjamin

Horgen 1994. Siciliansk Scheveningen

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sc6 5.Sc3 a6 6.Le2 Dc7 7.Le3 Sf6 8.0-0 Le7 9.f4 d6

Sort er sannsynligvis fornøyd med utfallet av åpningen. Han har styrt spillet inn i en av de rolige variantene i Scheveningen Siciliansk. 10.De1 0-0 11.Dg3 Sxd4 12.Lxd4 b5 13.a3 Lb7 14.Kh1 Lc6 15.Tael Db7 16.Ld3 b4 17.Sd1!?

17.axb4 Dxb4 18.Se2 Db7 vurderes av teorien til å gi like muligheter.

17...g6?!

En merkelig avgjørelse. Vanlig er 17...bxa3 18.bxa3 hvorpå sort skal ha to pålitelige planer som gir ham godt spill:

A) 18...d5!? 19.e5 Se4 (Kasparov og Nikitin) eller

B) 18...Sh5 19.Dg4 (19.De3 eller Dh3 tillater ...Sxf4 fulgt av gaffelen ...e5.) 19...Sf6 og hvit har ingen aggressive måter å unngå trekkjentagelse på.

Det skulle være interessant å vite hvorfor Benjamin unngikk disse velkjente variantene. Kanskje var det muligheten for at en så krigersk spiller som Sjirov kunne finne på å spille 19.De3 Sxf4 20.Lxg7!? som fikk Benjamin til å velge en tryggere løsning.

18.Sf2!

Hvit får dekket e4 og brakt denne offiseren over på kongefløyen. Sjirov har også en utrolig idé i tankene.

18...bxa3 19.bxa3 Sh5 20.De3 Sxf4

Nå tyr sort til standardforsvaret, men det er en liten, skjult forskjell her.

21.Dxf4 e5

22.Sg4!! f6

Selvsagt ikke 22...exf4?? 23.Sh6 matt. Like lite tiltrekkende var 22...exd4 23.Sh6+ (23.Lc4!?) Kg7 24.Sxf7 g5 (24...Le8 25.Dh6+ Kg8 26.Sg5 som vinner for hvit. Faren truer på h7, f8 og c4.) 25.Df2 Da7 26.e5! og hvit baner seg vei til sorts konge.

23.Lc4+ Kh8

23...d5 24.exd5 Lxd5 (24...exf4 25.dxc6+) 25.Sxe5 fxe5 26.Dxe5 er knusende.

24.Sxe5 dxe5 25.Dxe5! Kg7

25...fxe5 26.Lxe5+ Lf6 (26...Tf6 27.Txf6 h5 28.Tf7+ Kg8 29.Tg7+! Kh8 30.Txe7 matt.) 27.Txf6 Txf6 28.Lxf6+ Dg7 29.Lxg7+ og hvit vinner lett med de to merbøndene.

26.Df4 Tad8 27.c3

Hvit har skaffet seg en merbonde uten å måtte slakke av det minste på angrepet. Sjirov avslutter nå på mer energisk vis.

27...h6 28.Tb1! Da8 29.Tb6! Txd4

29...Lxe4 30.Txa6 Lxg2+ 31.Kg1 De4 (31...Dc8 32.Kxg2 Dxc4 33.Lxf6+) 32.Dxe4 Lxe4 33.Te6 er en vinstmetode.

30.cxd4 Lxe4 31.Te1 f5

31...Lxg2+ 32.Kg1 Lxa3 (32...Te8 33.Txe7+ Txe7 34.Dxf6+) 33.Txa6 vinner alt.

32.De5+ Lf6 33.Txf6! 1-0

33.Txf6 Txf6 34.De7+ og tårnet på f6 faller.

G. Kasparov - A. Sjirov

Horgen 1994. Siciliansk, Svesjnikov

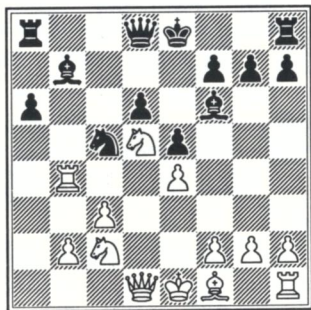
1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.Sdb5 d6 7.Lf4 e5 8.Lg5 a6 9.Sa3 b5 10.Sd5 Le7 11.Lxf6 Lxf6 12.c3 Lb7

Kramnik foretrakk 12...0-0 mot Kasparov i Novgorod. (Se s. 8)

13.Sc2 Sb8!?

Denne hesten vil til c5.

14.a4 bxa4 15.Txa4 Sd7 16.Tb4! Sc5

17.Txb7!!

Et forbløffende posisjonsoffer. Kasparov anser at hans større aktivitet og kontroll over d5 vil oppveie kvaliteten.

17...Sxb7 18.b4

Nå får Sb7 mindre spillerom.

18...Lg5 19.Sa3 0-0 20.Sc4 a5 21.Ld3 axb4 22.cxb4 Db8

Ved første blick er det vanskelig å tro at sort har problemer - han har a-linjen og springeren kan tilsynelatende komme i spill igjen

via d8-e6, men Kasparov motbeviser det med presist og aggressivt spill.

23.h4!

Utmerket. Sort har ikke noe godt felt for den løperen. På d8 har den ingen fremtidsutsikter og hindrer dessuten den vitale regruppingen S-d8-e6. På h6 unnlater den å gardere viktige felter rundt kongen.

23...Lh6 24.Sc6 Ta2 25.0-0

25.Sd7?! Da7 og sort sniker seg ut av gaffelen, da det er matrusel på f2.

25...Td2 26.Df3

Etter et kortvarig blaff av aktivitet fra sorts side, er det på tide å foreta vareoppstilling. Hvit truer Sd7. Plasserer sort tårnet på d8, blir f7 svak (hvit kan alltid spille Lc4 for å øke presset mot bonden). På 26...Dd8 er 27.La6 meget irriterende.

26...Da7 27.Sd7!

Selv uten å være en gaffel, gir dette trekket problemer.

27...Sd8

En trist avgjørelse. Sort gir tilbake materiellet pga. varianter som 27...Te8 28.Lb5 Te6? 29.Dc3! Da8 30.Sc7 Dc8 31.Ta1, en smertelig illustrasjon på sorts ukoordinerte offiserer. En vakker avslutning: 27...Ta8 28.Se7+ Kh8 29.Dxf7 (Truer Sf8) 29...g6 30.Sf6 Lg7 31.Dxg6!! hxg6 (31...Lxf6 32.Dxf6 matt.) 32.Sxg6 matt.

28.Sxf8 Kxf8 29.b5

Springeren på d5 dominerer, og b-bonden er i realiteten en merbonde.

29...Da3 30.Df5!

Nok et hammerslag.

30...Ke8

På 30...Dxd3 vinner 31.Dd7, f. eks. 31...g6 32.Dxd6+! Kg7 (32...Kg8 33.Dxd8+ Lf8 34.b6) og vinner enten Dxe5+ eller Df6+ lett.

31.Lc4 Tc2

31...g6 32.Df6 Lf8 33.b6 levner også sort hjelpeløs.

32.Dxh7! Txc4

Sort kunne godt ha gitt opp, men kanskje var det tidsnød med i bildet.

33.Dg8+ Kd7 34.Sb6+ Ke7 35.Sxc4 Dc5

36.Ta1 Dd4

36...Dxc4 taper etter 37.Ta7+.

37.Ta3 Lc1 38.Se3! 1-0

Morten Sand visepresident i FIDE?

Norges Sjakkforbunds president Morten Sand er med på "laget" til GM Bachar Kouatly, Frankrike, som stiller til valg som ny president i verdenssjakkforbundet ved FIDE-kongressen i Thessaloniki i desember. To andre presidentkandidater stiller også opp, Georgious Makropoulos, Hellas, og Joaquim Durao, Portugal.

Makropoulos var lenge en soleklar favoritt til vervet, men har tydeligvis ikke lenger samme støtte fra den greske regjering som før, noe som kan få følger for hans kandidatur da den greske stat skylder FIDE 375000 Sfr. Dermed har Kouatlys vinneransjans økt betraktelig. Der som franskmannen og hans menn vinner valget, blir Morten Sand den første nordmann med et så høyt verv i FIDE. Tom J. Johansen er i dag medlem av FIDEs Rules Committee, en komite også Arnold Eikrem har sittet i.

Slik er kandidatstyret sammensatt:

President: GM Bachar Kouatly, Frankrike
Stedfortredende president:

GM Jaime Sunye Neto, Brasil

Visepresident: IA Morten Sand, Norge,

Generalsekretær: IA Ignatius Leong, Singapore
Kasserer: FM Egon Ditt, Tyskland

Kouatly og hans styre har som mål å markedsføre sjakk som et redskap i undervisning slik at sjakken skal få større innpass i skolen. Dermed vil interessen for sjakkens betydning økes, noe som vil gi seg utslag i flere og bedre sponsede sjakkturneringer.

De går inn for å yte mer støtte til CACDEC-medlemmene (*Commision for Assistance to Chess Developing Countries*), og ønsker også å oppnå større regelmessighet i seminarer for arrangører, dommere og trenere, og bedre kontakten mellom FIDE og de nasjonale forbundene. Styrking av FIDEs økonomi og FIDEs informasjon- og pressesektor står også på agendaen.

De har også til hensikt å gjøre VM i sjakk - kampen om verdensmestertittelen - til en årlig foreteelse. MH

**BASIS 123 - Vinn med 1.e4 -
Et åpningsrepertoar for hvit, av Sverre
Johnsen. Utgiver: NSFU.
Språk: Norsk. 54 sider.**

Dette heftet fra den driftige treneren og barne- og ungdomslederen Sverre Johnsen har som siktemål å gi hvitspillere 1.e4 som et fullstendig åpningsrepertoar. Reklamen på baksiden av heftet lyder: "oversiktlig presentasjon av viktige varianter, tekst og forklaringer nok for en klasse 4-spiller, varianter nok for en klasse 1-spiller, varierte og lærerike stillingstyper". Og i det store og hele vil jeg si Sverre innfrir løftene.

Det er svært lite litteratur tilgjengelig for unge (eller) uerfarne spillere på norsk, og dette heftet blir nok en kjærkommen og viktig nyhet. Innledningskapittelet er glimrende, og risser klart opp hva leseren kan vente seg. Med sin oversiktlige lay-out blir boken meget lettlest, og den inneholder også en nyttig liste med terminologi- og symbolforklaringer. De systemene Sverre anbefaler unnviker de tyngste teorivariantene - uten at leseren må senke ambisjonsnivået av den grunn. Han sier ikke at alle variantene nødvendigvis gir fordel, og klarer å være optimistisk uten å miste objektiviteten. Jeg er ikke helt overbevist om at klasse 1-spillere finner nok å tygge på her, men boken vil utvilsomt treffe mesteparten av sin målgruppe hjemme. Den kan også brukes som et utgangspunkt for spillere som vil fordype seg i et av systemene senere.

Sverre nevner at han var svært fristet til å ta med hele partier for å gi et dyper innblikk i åpningene, men da ville heftet ha blitt for stort og dyrt. Kanskje kan han gjøre dette i et neste hefte, dersom dette blir en suksess - og det fortjener "Basis 123". Anbefales. JT

Boken fås kjøpt gjennom
Norges Sjakkforbund.
Frennings vei 2, 0588 Oslo,
Tlf. 22 15 112 41. Telefax: 22 71 00 07

Hett i 4. senior-VM i Biel

Av Dag Schjelderup-Ebbe

I begynnelsen av august avgjorde 62 spillere det 4. senior-VM i den sveitsiske sjakkbyen Biel. Det var 11 runder i tropisk varme. Som enslig nordisk svale følte jeg meg heller som en norsk gråspurv i tranedans blant 5 GM og 6 IM. Halvparten av spillerne hadde forøvrig Elorating over 2000, så det var ikke så lett å sanke poeng blant slike rutinerte spillere, bl. a. mange fra USA og til og med en fra Brasil.

Som ventet, inntok de fem stormestrene førsteplassene. Taimanov kopierte sitt VM fra i fjor og fikk 8½ poeng, foran to andre russere, Vasjukov og Suetin, eks-russeren Lein (alle 8 poeng) og georgieren Gurgenzidze (7½). Så fulgte bl. a. de kjente IM-ene Bhend (7½), Bertok (7), Wade (6½), Durao og Vatinikov (begge 6).

I første runde måtte jeg til min skrekk ha sort mot Anatoly Lein (en 62-årig matematiker). Jeg ble overrent i en Pirc, der Lein ofret springer på g5 i 19. trekk og åtte trekk senere var marettet over. Nye forventede nederlag fulgte, men jeg prøvde på en sluttspurt og fikk 67% på de seks siste partiene og endte på fem poeng med +4 og =2.

Åtte damer avgjorde sitt VM blant herrerne. Vinner med 6 poeng ble den tidligere seniorverdensmesterinne E. Ladanyine-Karakas (WGM) fra Ungarn. Til hennes "ære" begikk jeg følgende limerick:

Den seirende ungarske kvinnen
kunne kanskje ha klådd Westernen,
som ei var i Biel, men
hun slo mange "Spiel"-menn.
Full honnør til den bra mesterinnen!

Andreplassen fikk Merike Rotova fra Estland (2095) og tredjeplassen Greta Olsson fra USA (2160), begge med 5 poeng. I siste runde møtte jeg den ytterst sympatiske Rotova, som noen runder tidligere hadde slått verdensmesterinnen, så det var en tøff oppgave som ventet:

Dag Schjelderup-Ebbe - Merike Rotova

Senior VM, Biel, 1994

1.d4 Sf6 2.Sf3 g6 3.Lg5 Lg7 4.Sbd2 d6 5.e4 0-0 6.h3 c5 7.c3

Et heller tvilsomt alternativ er 7.e5 Se8 8.exd6 Dxd6 9.dxc5 De6+ 10.De2 Dxe2+ 11.Lxe2 Lxb2.

7...cxd4 8.cxd4 Da5 9.Ld3 Sc6 10.Le3 Sb4 11.Lb1 Da6 12.De2?

Dessverre så jeg ikke at 12.Db3 Sc6 13.Ld3 gir hvit meget bra spill. Nå følger en fase der sort med en lang serie av presise trusler fremtvinger svekkelser, som nærmest forsert fører til bondevinst 20(!) trekk senere.

12...Dxe2+ 13.Kxe2 b6 14.Se1 La6+ 15.Kd1 Tac8 16.a3 Sc6 17.Ld3 Lxd3

18.Sxd3 Sd7 19.Sf3?

Her skulle hvit ha spilt 19.Sb3 for å hindre Sa5.

19...Sa5 20.Sd2 Sc4 21.Ke2 Sf6 22.f3 Sh5 23.Thc1 Sxe3 24.Kxe3 Lh6+ 25.Ke2 f5! 26.Txc8 Txc8 27.Tc1 Sg3+ 28.Kd1 Txc1+ 29.Sxc1 fxe4 30.Sxe4 Lxc1 31.Kxc1 Se2+ 32.Kd2 Sxd4

Bonden er til slutt fortjent innkassert, men springersluttpillet er ikke lett å vinne. Det blir endelig hvits tur til å få et press, og sorts spill blir nå ikke nøyaktig nok i varmen.

33.Kd3 Se6 34.Ke3 d5 35.Sf2 Kf7 36.Sd3 Kf6 37.Sb4 Sc7 38.f4 e6 39.g4 h6 40.h4 a5? 41.Sc6 Sb5 42.Se5 Sd6 43.Sd7+ Ke7 44.Sxb6

Nå som bonden er erobret tilbake, tilbød jeg remis, noe som litt eiendommelig ble avslått. Hvit setter nå inn sin siste sluttspurt i turneringen.

44...h5 45.Kf3 hxg4+ 46.Kxg4 Se4 47.Sa4 Kf6 48.b4 axb4 49.axb4 Sd6 50.Sc5 d4 51.Sd7+ Kg7 52.Kf3! Kf7 53.Ke2 Ke7 54.Se5 Kf6 55.Kd3 Kf5 56.Kxd4 Kxf4 57.Sxg6+ Kf5 ½-½

Nå var det hvit som hadde merbonde. Men stillingen kan neppe vinnes. Sorts springer vil kunne pendle mellom bl. a. c8, a7 og d6, og hans konge vil kunne rekke tilbake i tide til å understøtte den, etter å ha tatt hvits h-bonde. Estlenderinnen var lykkelig over det halve poenget som sikret henne annenplassen blant damene.

Rune Djurhuus kommenterer

Partier fra Gausdal

L. Psakhis (2605) - R. Djurhuus (2470)

Peer Gynt Int. (4), 1994, Konge-indisk

1.c4 g6 2.e4 Lg7 3.d4 d6 4.Sc3 Sf6 5.f3 0-0 6.Sge2 Sc6 7.Le3 a6 8.Dd2 Tb8 9.h4 b5

En etter min mening undervurdert variant som så å si ikke er blitt spilt etter Kasparovs fine seier over Loginov i Manila-olympiaden for to år siden. 9..h5 er vanlig.

10.h5 e5 11.d5 Sa5 12.Sg3 bxc4 13.0-0-0 Tb4 14.Lh6 Ld7!?

Loginov spilte 14..Lxh6, og etter 15.Dxh6 burde han prøvd 15..Kh8.

15.Le2

Det beste.

15...Lxh6

Et trekk jeg egentlig ville likt å unngå å gjøre.

16.Dxh6 Kh8

Svarts problem er at det prinsipielle 16...Db8 17.Td2 Db6 taper etter (17...Db7 blir besvart på samme måte, sjøl om jeg har et postsjakkparti gående der hvit spilte det slappe 18.Sd1.) 18.Sf5!! Lxf5 19.exf5 Tb8 20.hxg6 fxg6 21.fxg6 Txb2 22.gxh7+ Kf7 23.h8S+!! Txh8 (23...Ke8 24.Dg6+ Kd8 25.Dxf6+ Kc8 26.Df5+ Kd8 27.Sg6) 24.Dxh8 Txd2 25.Th7+! Sxh7 26.Dxh7+ Kf6 27.Kxd2

17.hxg6 fxg6 18.Sf1!

En fin omgruppering. Hesten skal til e3 og bonden til g4.

18...Tg8 19.Se3?

En fingerfeil? Uansett forventer man ikke så overfladisk spill av en dobbelt sovjetmester. Riktig er 19.g4 med noe som ligner klar fordel til hvit.

19...Df8! 20.Dh2?!

Fortsatt er 20.g4 sterkt, sjøl om damebyttet gjør livet litt lettere for svart.

20...Sh5!

Svart lar seg ikke be to ganger, og griper nå initiativet.

21.g3

21.g4 Df4 er utmerket for svart.

21...Dh6! 22.Df2 Dg5 23.Thg1!

Dårligere er 23.Tdg1? Tgb8 24.Sc1 c3!? og svart er i støtet. (24...La4)

23...Sb7

Hvits brikker er blitt drevet bakover, men jeg så ingen aggressiv fortsettelse for svart, så jeg bestemte meg for å omgruppere min dårligst plasserte offiser.

24.Kb1 Sc5 25.Sxc4 La4?!

Jager tårnet til et bedre felt. Bedre er 25...Lb5 med en gang.

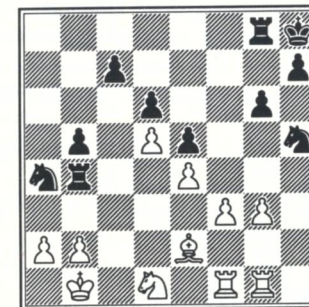
26.Tdf1?!

Bedre er 26.Tc1

26...Lb5 27.Sxb5

Eller 27.b3 Lxc4 28.Lxc4 Tgb8 med svart press.

27...axb5 28.De3 Dxe3 29.Sxe3 Sa4 30.Sd1

30...Txb2+!

Svart ofrer kvalitet, men vinner initiativet.

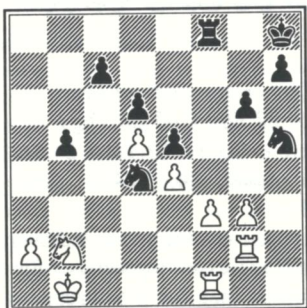
31.Sxb2 Sc3+ 32.Kc2

Ikke 32.Ka1 Ta8! 33.a4 Sxe2 34.Tg2 Sd4 og svart vinner bonde nummer to.

32...Sxe2 33.Tg2 Sd4+

Det griske 33...Shxg3 er dårlig: 34.Td1! Tf8 35.Td3 og svarts hester kan ikke røre på seg. Hvit truer 36.Kd2.

34.Kb1
34.Kd3 Ta8
34...Tf8

Svart har en bonde for kvaliteten, samt en god springer på d4. Men hvit har også et potensielt triumfkort, nemlig bonden på a2. Hvis hvit kan vinne svarts b-bonde, vil a-bonden kunne bli veldig farlig, spesielt om tårnene blir byttet av. Svart har også en svakhet på c7.

35.g4?

En strategisk bukk. Nå får svart også sin andre hest i spill. Mye bedre er 35.Sd1! Sf6 (Ikke 35...Txf3? 36.Txf3 Sxf3 37.Tb2 Sd4 38.Sc3 og hvit bør vinne på a-bonden.) 36.Se3 Kg7 37.Kb2 Sd7 med uklart spill.; Derimot tror jeg ikke det direkte 35.f4 er bra: 35...exf4 36.gxf4 (36.g4 f3 37.gxh5 fxg2 38.Txf8+ Kg7) 36...Txf4 37.Txf4 Sxf4 38.Td2 Sfe2 39.Sd1 b4 40.Kb2 Kg7 41.a4 bxa3+ 42.Kxa3 Kf6 og svart bør til slutt vinne på kongefløybøndene.

35...Sf4 36.Th2 Sfe2

Her er også 36...b4 sterkt.

37.Sd1 Sg3

The Black Knight's Tango!

38.Te1

Eller 38.Tff2 Sxf3 39.Sc3 (39.Th3 Sxe4) 39...b4 40.Th3 bxc3 A) 41.Txg3 Sd2+ 42.Txd2 cxd2 43.Kc2 Ta8 44.a3 Ta4 45.Kxd2 (45.Te3 Td4) 45...Txe4; B) 41.Kc1 Se2+! 42.Txe2 Sg1 og svart vinner tårnsluttspillet.

38...Sxf3

Dårligere er 38...Txf3 39.Tf2

39.Tf2 Tf4! 40.Sc3?

Hvit kollapse, men også etter det bedre

40.Te3 Sxe4 (40...Sf1 41.Td3!) 41.Txe4 (41.Tfxf3 Sd2+; 41.Texf3 Txf3 42.Txf3 Sd2+) 41...Txe4 42.Txf3 Txg4 har svart gode sjanser med fire bønder for hesten, f.eks. 43.Tc3 h5 44.Txc7 h4 og svarts fribønder er sterke.

40...Sxe1 0-1

S. Besjukov (2495) - R. Djurhuus (2470)
Peer Gynt Int. (6) 1994, Siciliansk, Najdorf
1.e4 c5

Beshukov, som ikke spiller 1.e4 så ofte, hadde nok ventet seg at e-bonden skulle flyttes et skritt fram.

2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6
Jomfrupartiet mitt med Najdorf-varianten.

6.f4

Hvit trakk á tempo som om jeg skulle ha spilt Najdorf i hele mitt liv.

6...Dc7 7.Le2

Tamt. Jeg synes oppstillingen med Ld3 gir hvit bedre sjanser.

7...Sbd7

Slapt. Det aktive 7...e5 8.Sb3 (8.Sf5 Lxf5 9.exf5 Sc6) 8...b5 som er anbefalt av Daniel King i hans vidunderlige bok "Winning with the Najdorf" (Batsford), kan med fordel prøves.

8.a4 e5 9.Sb3

9.Sf5!? er spennende.

9...b6 10.0-0 Lb7 11.Ld3 Le7 12.Kh1 0-0
13.Le3 Tfe8 14.fxe5?!

Ikke særlig vellykket, men på det naturlige 14.De2 er det dynamiske 14...d5! utmerket for svart.

14...Sxe5 15.Sd4

SICILIANSK PARTI

HELGA ANDERSEN '94

15...d5! Det klassiske bondeframstøtet i Najdorf-varianten, som ofte varsler starten på slutten for hvit. Nå blir sentrum åpnet, noe hvitfelteren på b7 setter stor pris på. 16.exd5 Sxd3 Sikrer svart løperparet med stor L. 17.Dxd3 Sxd5 18.Sxd5 Lxd5 19.Df5?! 19. Sf5 Dc6 illustrerer hvits problemer i den lange diagonalen. 19...Db7! Nam-nam! 20.Dg4 20.Tg1 er ikke noe morsomt trekk å gjøre. 20...Lc5! Svart har vinstilling allerede pga. sine grusomme løpere. 21.Sf5 Som den observante leser sikkert ser, taper andre trekk også.

21...Lxg2+!

Det er synd å gi fra seg løperne bare for å vinne en bonde, men jeg kunne ikke la hvit få lov til å spille 22.Dxg7 med motangrep.

22.Dxg2 Dxg2+ 23.Kxg2 Lxe3 24.Sxe3 Txe3

Resten er et spørsmål om teknikk, siden svart har en tre-mot-en-majoritet på kongefløyen.

25.Tad1 Tae8 26.Td6 T3e6 27.Td7 f6 28.Tf2 a5! 29.Tfd2 Te2+ 30.Kf3 T8e3+ 31.Kg4 Te4+ 32.Kf5 Te5+ 33.Kg4 h5+ 34.Kf3 T5e3+ 35.Kf4 g5+! 36.Kf5 Txd2 37.Txd2 Kf7 38.Td7+ Te7 39.Td5

Bondesluttspillet er sjølsagt tapt.

39...Tc7 40.Td2

Dermed blir hvit drevet bakover og bakover og bakover. (40.c4 Tc5!)

40...Tc5+ 41.Ke4 Ke6 42.b3 f5+ 43.Kf3 Tc3+ 44.Ke2 f4 45.Kd1 Th3 46.Te2+ Kf5 47.Kd2 g4 48.Tf2 h4

Det var nesten synd at hvit ga opp nå, når han først hadde spilt så lenge. 0-1

Slovakia - en ny nasjon med rike sjakktradisjoner

Av Per Ofstad

Etter oppløsningen av det Østerriksk-Ungarske Keiserdømme under og etter den første verdenskrig gikk de tre områdene Slovakia, Moravia og Bohemia (Mähren og Böhmen) sammen og dannet den nye republikken Tsjekkoslovakia i 1918. De to siste utgjorde den tsjekkiske del. Slovakia hadde vært underlagt, og undertrykket, av Ungarn i mange hundre år. De to andre områder hadde vært dominert fra Wien. Det var en lykkelig allianse til tross for at områdene aldri hadde vært forenet tidligere. Tsjekkoslovakia vokste, under ledelse av Thomas Masaryk, til en av verdens industrinasjoner. Ved fastleggelsen av grensene kom det en stor gruppe tyskere, ca. 3 millioner, under det tsjekkiske område i nord og vest, og en god del ungarere, ca. 0,6 millioner, kom under det slovakiske område. Hitler brukte den store tyske minoritet som påskudd til å invadere Tsjekkoslovakia i 1938. Den nye staten fikk dermed bare 20 år med normal tilværelse. Etter krigen, i 1948, tok kommunistene makten ved et kupp. I 1967-68 kom oppmykingen ved slovaken Dubcek, en utvikling Bresnev brutalt stoppet ved militærmakt.

Når de to deler av landet nylig (1992) skilte lag på fredelig vis, var det to republikker,

med hver sine nasjonalforsamlinger, som brøt opp en føderasjon. Det var ikke en nasjon som ble splittet, like lite som den gang Norge og Sverige skilte lag i 1905. Det var mer sabelrasling den gang da vi brøt med de rike og mektige svenskene, til mange andre lands forundring.

Den nye nasjonen, Tsjekkoslovakia, markerte seg tidlig på sjakkens område. I 1922 ble det arrangert en turnering i Pistyan i Slovakia, det var den første større turnering i det nye Tsjekkoslovakia. Det ble en av de store klassiske turneringer. Pistyan som er berømt for sine varme kilder og helsebringende bad, ligger en knapp times kjøring fra Bratislava, hovedstaden i Slovakia. I mellomkrigstiden var det vanlig å arrangere store turneringer i slike kurbad. Vakre omgivelser

og stor hotellkapasitet kunne utnyttes utenfor sesongene til rimelige omkostninger. Karlsbad hadde f.eks. en serie klassiske turneringer. Bakgrunnen for turneringen Pistyan var at den unge Gyula Breyer døde i 1921, bare 28 år gammel. Jeg vil tro at Richard Reti, som var en nær venn av Breyer, hadde vært med på å få i stand minneturneringen. Reti var slovak, han var født i Pezinok, en liten, gammel by et par mil utenfor Bratislava. Breyer var ungarer, født og oppvokst i Bratislava. Han tilhørte den store ungarske minoriteten i Bratislava.

Disse to var hovedmennene bak utviklingen av de nye idéer i sjakk, hypermoderne sjakk som denne utvikling ble betegnet. Selv om Breyer døde ung satte han store spor etter seg. Et eksempel er hans idé med å

omgruppere springeren fra c6 til d7 i lukket spansk. Den er meget populær. Fischer brukte denne varianten mot Spasskij i "VM"-matchen i 1992, men uten at han fikk så mye ut av den. Breyer var en sterk turneringsspiller, men forholdene i sentraleuropa under og etter første verdenskrig var meget vanskelige, mange gode sjakkspillere bukket under. Han ble betraktet som en genial person og hadde flere interesser. I Bratislava ga han ut et lite tidskrift, Szellemi Sport (Åndssport!). Her tok han opp problemer av forskjellig art, han laget alt selv. Et eksempel var et lite kjærlighetsbrev på ungarsk - det kunne leses både fremlengs og baklengs med identisk resultat!

Breyer vant en sterk turnering i Berlin i 1920, foran Bogoljubov, Tartakower, Reti, Maroczy, Tarrasch m.fl. Kort tid før han døde av underernæring og utmattelse deltok han i en sterk turnering i Wien, der han ble nr. 3 etter Sämisch og Euwe. Ved den anledning skrev Tartakower: "Breyer er et ekte geni med futuristisk anstrøk... Når to veier fører til målet, den makelige brede landevei og den slitsomme sti, velger han (Breyer) alltid den siste."

Det var det fruktbare samarbeidet mellom ham og Reti som gjorde at de nye idéer for åpningsspillet strategi kunne formuleres klart.

Tilbake til turneringen i Pistyan, den ble vunnet av Bogoljubov. Bogo hadde sin store periode i 20-årene, han kom et halvpoeng foran Aljekhin og

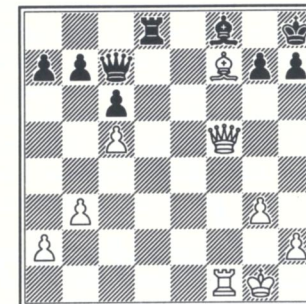
Spielman. Reti ble nr. fem.

Senere samme år ble det arrangert en stor turnering i Teplitz-Schönau. I Teplitz viste Reti at han var av de store turneringsspillere, han vant turneringen sammen med Spielman. Han slo Spielman i innbyrdes oppgjør og det er pussig å registrere at Reti bare fikk 2 poeng mot de 5 spillere på bunnen og hele 7 av 8 mot toppen.

Reti og Bogoljubov kjempet stadig om hvem som var best. I 1924 møttes de i den store turneringen i New York. Lasker vant turneringen (16 poeng) foran Capablanca (14½), Aljekhin (12), Marshall (11) og Reti (10½). Det var her Reti demonstrerte sine idéer på en krystallklar måte - han banket sin rival Bogoljubov og hentet hjem skjønnhetspremien på 75 \$. I turneringsboken, en av de beste som er skrevet, skriver Aljekhin: "Mot Reti gjorde taperen ingen store feil. Han kjempet mot et system (Reti's). Alt i alt var det et epokegjørende parti og et stort eksempel på hypermoderne spill." Partiet er blitt en klassiker.

R. Reti - E. Bogoljubov
New York, 1924

1.Sf3 d5 2.c4 e6 3.g3 Sf6
4.Lg2 Ld6 5.0-0 0-0 6.b3
Te8 7.Lb2 Sbd7 8.d4! c6
9.Sbd2 Se4 10.Sxe4 dxe4
11.Se5 f5 12.f3 exf3 13.Lxf3!
Dc7 14.Sxd7 Lxd7 15.e4 e5
16.c5 Lf8 17.Dc2! exd4
18.exf5! Tad8 19.Lh5 Te5
20.Lxd4 Txf5 21.Txf5 Lxf5
22.Dxf5 Txd4 23.Tf1 Td8
24.Lf7+ Kh8

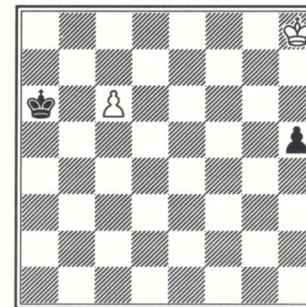

25.Le8!! 1-0

Partiet er vel verdt et studium!

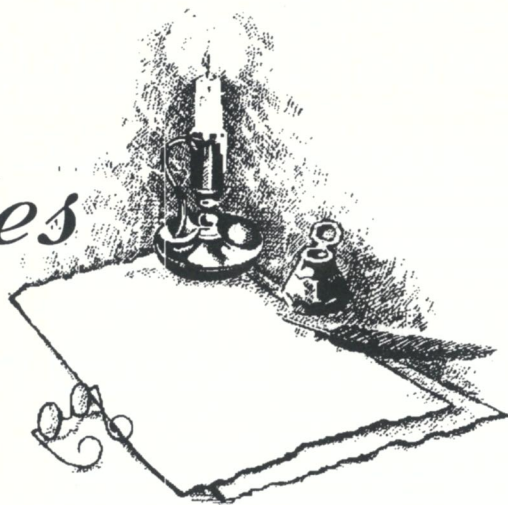
Reti sørget over tapet av sin venn. Han fant ut at han ville hedre ham med en studie. Den måtte naturligvis bli noe spesielt. Studien vakte stor oppsikt da den ble publisert i 1922. Den er sannsynligvis den mest kjente av alle studier. Dette er ikke tilfeldig, Reti er regnet som en av de store studieforfattere. Dtte viser hans dype forståelse for hele spillet, åpning, midtspill og sluttspill.

Her er studien:

Hvit trekker og holder remis! Breyer var en spartansk mann med store evner. Hva var mer naturlig enn å hedre ham med en spartansk studie med stort innhold. (Løsning s. 45)

Lesernes sider

Herr redaktør:

SJUSK I SJAKKSPALTENE

Norsk sjakk får liten eller ingen generell dekning i de større riksavisene, men heldigvis har vi de faste spaltene. Mange sjakkfolk landet rundt kjøper derfor aviser som er antatt å ha en god sjakkspalte. Spaltene blir på en måte sjakkens ansikt utad, og menigmann danner seg gjerne et bilde av norsk sjakk ut fra spaltistenes produkter. I sommer har enkelte spaltister virkelig slått ut håret og fordypet seg i slektskapet sjakkspillere imellom. En radikal avis filosoferer omkring at den nærmest ukjente Pål V. Hagesæther, ble juniornorgesmester. Men for all del..., han har jo en lillesøster, Nina Hagesæther, som også kan spille sjakk - ifølge avisen. En av landets aller største aviser forsøker en annen vri. Der fremstilles Ellen Hagesæther som Ninas søster. Det er ikke å undres over at jeg etter hjemkomsten fra mitt VM-opphold i Ungarn, ble gratulert med en solid familieforøkelse. VM i Ungarn - ja, det er en historie for seg når det gjelder pressedekning. En landskjent avis skrev:

"Ungdoms-VM går mot sin slutt i ungarske Szeged, under elendige forhold, hvor den norske innsatsen, som ventet, er svært så beskjeden. Leif Erlend Johannessen hadde i hvert fall 4½ av 9, 50%".

Flere har stilt seg undrende til en slik beskrivelse av VM-deltagelsen, og jeg har fått flere henvendelser preget av skuffelse og bitterhet. Oppsummert var reaksjonene noenlunde slik: Hva vet vel denne avisen om spillernes innsats? Var spaltisten tilstede i VM? Kan det være en sammenblanding av begrepene innsats og resultat? Flere av spillerne satt i nærmere 7 timer i 40 graders varme og overvart tidsnød og spilte noen skikkelige kamppartier på inntil 60 trekk. Er det riktig å kalle dette for en svært så beskjeden innsats? En spiller fikk 5 av 9 poeng, og flere fikk 50% score. Norge deltok i ni av ti klasser. I fem av klassene ble vi best i Norden. Som nasjon fikk vi 47% score - langt bedre enn hva Island, Danmark og Finland maktet og tett opp i ryggen på Sverige. Bør ikke spillerne i det minste tilkjennes en smule heder for et slikt resultat? Det er tross alt tale om et VM.

En fargerik person bosatt på en øy vest i skjærgården uttalte ved en festlig anledning,: "Jeg lyver aldri, men jeg sier mye jeg ikke vet". Jeg beskylder ingen for å være beslektet med denne personen, men jeg tillater meg å be om at vi alle er nøyaktige og rimelig positive når vi orienterer allmennheten om barn- og unges deltakelse i krevende internasjonale arrangementer.

Per A. Hagesæther,
lagleder VM-94 i Ungarn

SVAR: Som spiller, journalist og spalteleser berører brevet ditt meg på mange måter. Den mest alvorlige saken du tar opp er, etter min mening, deknningen av ungdoms-VM. Selv om det nok kan være lett for mange lesere å mene at du, som en som er nært knyttet til de norske deltagerne, er altfor hårsår, virker det som om din liste over de faktiske spillerprestasjonene er en overbevisende gjendrivelse av den deknningen du gjengir.

Jeg tror nok at de fleste spaltister gjør sitt beste for å være positive, selv om de kanskje burde legge seg enda mer i selen når det gjelder unge spillere. Men, som jeg har skrevet om i NSb for noen år side, synes det å være en slags norsk tradisjon for å ha en viss defaitistisk holdning til eliten og oppadgående spillere. Dette er forhåpentligvis i ferd med å endre seg, men i mellomtiden får man bare ta slik kritikk på den eneste konstruktive måten: Se på kritikken som en spore til å gjøre det enda bedre, for å bevise hvor urettferdig den var. Det er i alle fall den eneste måten jeg vet om å nyttegjøre seg kritikk, det være seg smålig eller konstruktiv.

Det ligger for øvrig også en fare i å pynte på skuffende resultater. "Cruel to be kind" er en

risikabel politikk, men i en tøft og resultatorientert spill som sjakk, gavner det spillerne lite å bli dullet med. I bunn og grunn vil det alltid være et gap mellom spillere og presse, siden journalisten aldri kan forstå nøyaktig hva spilleren har opplevd, og spillerne ikke kan forstå at pressen vanligvis lider under tids-, plass- og informasjonsmangel.

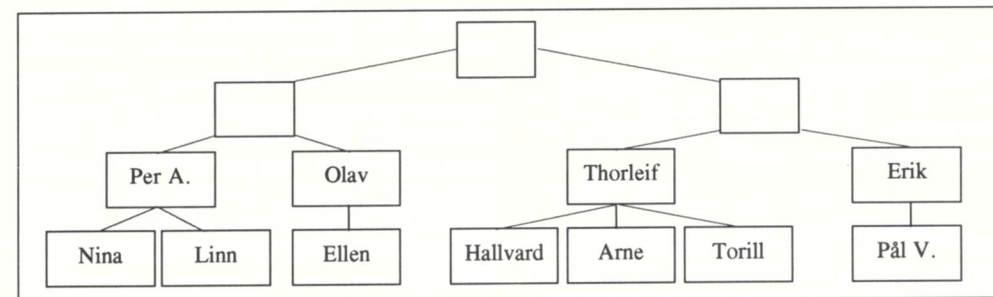
Sett fra et annet synspunkt, vil jeg understreke det nok ville bedre spaltistenes situasjon dersom turneringsrapporter, særlig med partier, blir sendt til Norges Sjakkforbunds *Presse-service* så raskt som mulig. Dette blir vanligvis gjort (som i dette tilfellet), men ikke alltid.

Om den uautoriserte podingen på Hagesæther-familietreet, kan jeg bare si at de mange grenene i Hagesæther-familien faktisk kan virke ganske forvirrende, selv om en journalist kan, og bør, ta en telefon for å sjekke fakta. (For meg personlig, er det de mange hårreisende faktafeilene i sjakkspaltene som bekymrer mest).

For å rydde opp i familieforholdene, gir vi her en kort oversikt over familien Hagesæther:

Per A. Hagesæther er far til Nina og Linn. Hans bror Olav Hagesæther er far til Ellen. Per og Olav Hagesæther har to fettere: Thorleif og Erik. Thorleif er far til Hallvard, Arne og Torill, mens Erik er far til Pål Vegard. For ytterligere å komplisere det hele kan Per A. Hagesæther opplyse om at Nina, Linn og Ellen er i slekt med Else og Åshild Selsås lenger ute på morssiden.

Fortsatt like forvirret? Da gjør vi som en herverende IM foreslo og tegner opp familietreet (i alle fall de yngste grenene):

Hvor går norsk problemsjakk?

Av Bjarne Blikeng

Vi sjakkentusiaster, som er gamle nok, minnes med et visst vemod Norsk Sjakkblad fra 1920/30-årene og da særlig årene med Over-sand som redaktør, Storm Hørseth og P. Grande som partimedarbeidere og, ikke minst, Alfred Karlstrøm, som hadde opptil 20 originale oppgaver fra all verdens problemister i sin spalte i hvert hefte av bladet som kom ut 10 ganger for året. Bladet hadde også en fast spalte hvor det ble arrangert korrespondansesjakk med turneringer, eller postsjakk som det heter i dag, men dette var før Norsk Postsjakkforbunds tid.

Olaf Barda, min gode venn og læremester, med seks NM i sjakk, vår første internasjonale mester, internasjonal stormester i postsjakk og verdenskjent som problemkomponist, sa til meg under et møte i Oslo i 1945:

"Brikkeflyttere" som kun konsentrerer seg om bordsjakk og/eller å vinne så mange lynsjakkpartier som mulig, kjenner i grunnen lite til sjakkbrikkenes vidunderlige verden"

Han oppfordret meg til å holde fram med problemsjakken. Dette var under Landsturne-

Til slutt vil jeg bare si at jeg hadde stor sans for sitatet ditt, og håper på å kunne gjøre bruk av det selv en gang. JT

Norsk Sjakkblad v/Redaktøren

Som ivrig dyrker av det Kongelige spillsmangfoldige områder ønsker jeg, langt på vei inn i mitt 81 år, å slå et aldri så lite slag for norsk problemsjakk og håper at Norsk Sjakkblad kan gi plass for følgende artikkel.

Bjarne Blikeng

SVAR: Takk for brevet og artikkelen. Vi vil mer enn gjerne ta inn artikkelen, som ikke bare

ringen i Frimurerlosjen i Oslo 1945. (Her vant jeg forøvrig min første premie i en Landsturnering).

Selv har jeg selvsagt hatt stor glede av mine flere klubbmesterskap, Møremesterskap, flere 1. premier i Postsjakk, Norgesmesterskap i postsjakk, av min tittel som første norgesmester i postsjakk for veteraner og premier i to Landsturneringer, men ingenting overgår de triumfer jeg har feiret på problemsjakkens område, foruten de tusenvis av timer jeg gjennom årene har opplevd i Caissa's vidunderlige problemverden.

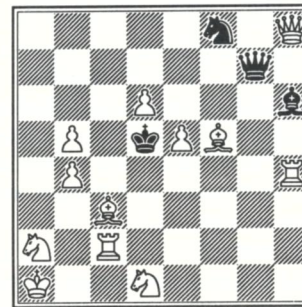
Hvorfor skriver jeg så alt dette? Hensikten burde være klar. Jeg forsøker på min måte å få noen i Norges meget store sjakkverden til å oppta arven etter Olav Barda, Erling Myre, Johan Schel, Nils van Dijk, Alf Myrhaug, for å nevne noen av våre verdenskjente sjakkproblemmavn. Gjør ikke som noen "brikkeflyttere" sier når de ser en sjakkoppgave: "For noe tull". Dette er jo en lettvinnt måte å avfeie noe som de ikke forstår. Men hvorfor ikke heller å se på innholdet i en sjakkoppgave? Slik begynte jeg og mange med meg det første trinnet på sjakkproblemkunstens vidunderlige vei.

handler om problemsjakk, men også inneholder mange interessante historiske opplysninger. Jeg (JT) har alltid beklaget at vi ikke har kunnet ha en fast problem- og studie- spalte, men det har rett og slett ikke vært nok interesse for det. Kanskje den neste redaktøren vil gi dette området høyere prioritet. I forbindelse med artikkelen din vil jeg bare legge til at det faktisk finnes en utmerket introduksjon til problemsjakk, nemlig John Nunn's "Solving in Style", som populariserer og gjør leserne kjent med dette temaet. Til slutt håper jeg at du også har litt glede av dagens Norsk Sjakkblad, og at du skrive til oss igjen med resultatet av leseroppgaven. Red.

Noen lærebok i problemsjakk finnes neppe. Til det er stoffet altfor omfattende, men som nevnt; begynn med å studere oppgavers innhold, og ellers skaff deg Olaf Bardas bok: SJAKK. Her finner du mye lærdom.

Tilslutt igjen Olaf Barda som skriver: Den fullkomne sjakkbegavelse - mesteren som med virtuositet behersker det tusenstrengede instrument sjakk - er ennå ikke født." Han nevner videre Richard Reti som den største hittil og bl.a. David Przepiorka. Den polske stormester og problemist Dr. David Przepiorka døde i tysk konsentrasjonsleir under siste verdenskrig. Til hans minne arrangerte Polsk Sjakkforbund en 2-trekks problemturnering i 1946/47. Til turneringen kom inn 65 oppgaver fra 45 forfattere fra hele verden. Dommer var polakken Mariam Wrobel.

Jeg vant 1. premie i denne turnering. Denne oppgave er ikke den beste av mine 400 produserte oppgaver, men jeg velger den som et forsøk på å få noen av Sjakkbladets lesere til å bli interessert i hensikten med artikkelen. Oppgaven er publisert første gang i det polske sjakkforbundets organ Szachista Polski, i marsheftet 1947.

Hvit trekker og setter matt i to trekk. 1.Lb2 og truer 2.Tc5 matt. Hovedvarianten er når svart dronning flytter til feltene a7, c7 og g1 og dekker feltet c5, men på grunn av at det samtidig åpnes for hvit dame mot feltet e5 synes tre nye matter å bli mulig 2.Sac3, 2.Sdc3 og 2.Td4, men hvorfor er bare ett av disse trekk mulig hver gang? (Åpningen for hvit linje som tillater

hvit selvsperringsmatt kalles tema B eller Somofftemaet.)

Et par tilleggsvarianter finner du etter de svarte forsvarstrekk Sd7, Se6 og Le3. Og så et spørsmål til den interesserte: **HVORFOR ER HVIT BONDE PÅ FELTET D6 MED?** Strider den mot økonomiprinsippet? (*Et prinsipp i problemkomposisjon som går ut på at hver brikke i et problem skal ha en bestemt hensikt, og f.eks. ikke være med til pynt, red.*) Beste besvarelse av spørsmålet belønnes med 100 kroner.

Send svar til Bjarne Blikeng, Storenggt. 15B, 6500 Kristiansund.

OL i fare?

SISTE NYTT

Idet Norsk Sjakkblad er i ferd med å gå i trykken, kommer det inn en melding fra FIDE om at arrangørlandet Hellas ikke har kunnet bekrefte bankgarantier for OL-turneringen. President Campomanes avventer nå nye bud på arrangementet.

Junior-VM i Brasil

2. - 16. september

De norske representantene i junior-VM, Helge Nordahl, Bærum, og Sheila Barth Berntsen, Moss, endte til slutt opp på 6 poeng av 13 mulige. Begge innledet sterkt, Sheila tok flere øst-europeiske skalper og lå etter fem runder på delt 2. plass, og Helge spilte bl.a. remis med han som skulle bli juniorverdensmester, Helgi Ass Gretarsson, men begge falt av mot slutten. Likevel - et resultat de er godt fornøyd med.

Toppresultater:

Åpen klasse: 1. H. A. Gretarsson, Island 9½/13, 2. Sofia Polgar, Ungarn 9, 3. G. Vesconi, Brasil 8½.

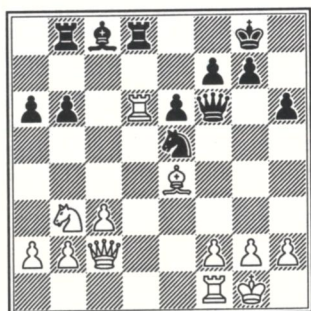
Jenter: 1. C. Xu, Kina 10½, 2.-3. N. Khurtidze og N. Edzgeveradze, begge Georgia, 9.

Elementært, min kjære ...

Av Jonathan Tisdall

Denne gangen skal vi prøve noe nytt og forhåpentligvis meget nyttig. Når man spiller et sjakkparti, blir man ofte stresset av alle de forskjellige problemene man må løse. Ved siden av at man må foreta generelle vurderinger, må man hele tiden regne konkrete varianter for å få innsikt i hvordan man best kan iverksette planene sine. Her har jeg valgt å ta en grundig kikk på et parti som er ideelt til formålet - det er renskåret og har mange skjulte, taktiske momenter. Vi skal se på hva slags tenkning som kan oppstå, og hva slags tenkning som bør oppstå, under partiets gang.

Forsøk å tippe hvilke trekk som blir spilt før du spiller gjennom partiet og kommentarene. Slik får du et bedre innblikk i hvordan du kan løse taktiske og posisjonelle problemstillinger som kan oppstå i dine egne partier.

E. Tonning - H. Haukalid
Vestlandsserien 1994

Sort må utvikle dronningfløyen for å utligne, mens hvit må feste grepet på stillingen for å komme nærmere seier. Vi skal se hvordan spillerne angriper denne problemstillingen.

18.Dd2

18.Tfd1 var mulig, men virker mindre tvingende. Etter 18...Txd6 19.Txd6 Ld7 får sort ristet av seg noe av presset ved avbytter. Hvit kunne ta denne avgjørelsen av rent posisjonelle grunner, og deretter ville en rask titt på teksttrekket avslørt at det var det giftigste.

STOPP Hva er sorts beste forsvarstrekk?

18...Ld7

Noe definitivt svar på det spørsmålet finnes ikke, noe som ofte er tilfelle underveis i partiet. Det er ingen trekk som garantert gir utligning, men mange som sikter seg inn mot det. Her finnes også noen store fallgruver.

18...Sc4?? gafler to viktige offiserer, men tillater matt i to. Hvit truer noe!

18...Txd6? 19.Dxd6 inviterer hvit inn i hjertet av den sorte stillingen. Sort må spille 19...Sd7, hvorpå 20.Td1! hindrer ...De5, som nå strander på dronningavbytte og matt på d8. Fra nå av kan hvit øke presset med Sd4-c6 eller Dc7, som truer Txd7. Sort er paralyisert, og forsøket på å frigjøre seg med ...Lb7 strander på 21.Lxb7 Txb7 22.Dc6 som vinner materiell.

18...Lb7!? er et interessant forsøk på å få lettet litt på trykket. Sort utnytter sin taktiske fordel mot hvits noe sårbare offisersplassering. Etter 19.Lxb7 Txd6 20.Dxd6 Txb7 er den sorte dronningfløyen svak og hvit har mer aktivitet, men sort har absolutt forsvarssjanser. For å vurdere hvilken fortsettelse som er best for sort, må vi se hvordan partiet forløper.

19.Dd4

Setter en stopper for ...Sc4 og forbereder tripling av de tunge offiserene i d-linjen.

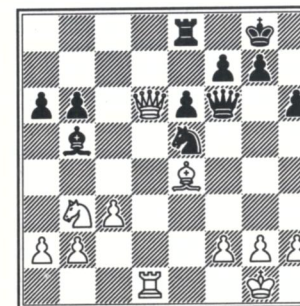

STOPP Hvordan skal sort møte denne trusselen?

19...Sg4

Et taktisk forsøk på å løse problemene.

19...Lb5!? var et seriøst alternativ. 20.Td1 (20.Txd8+ Txd8 og hvit taper materiell.) 20...Txd6 21.Dxd6 Te8

Analysediagram

Her er spørsmålet hvorvidt hvits kontroll av d-linjen og presset mot bøndene på dronningfløyen lar seg oppveie av sorts økte aktivitet. En rask titt på det naturlige trekket 22.Sd4! (Ikke 22.Dxb6 Sc4, som ser ut til å være utmerket for sort.) avslører at løperen på b5 står litt klossete. Det aggressive 22...Df4 truer Le4 og ...Sf3+ som vinner dronningen, men etter 23.Sxb5 Dxe4 24.Sc7!? får sort problemer med de svake bøndene sine.

Spørsmål 1: Ville det kanskje være en fordel forbedring om sort hadde flyttet tårnet sitt til f8 i det 21. trekket i denne varianten?

Sort kunne også ha spilt 22...Sc4!? på 22.Sd4. Etter 23.Db4 har sort stadig problemer på dronningfløyen. Ikke desto mindre kan han kjempe hardt her, f.eks. 23...Td8!? 24.Te1 Sd6 med defensive sjanser. Det er kanskje et spørsmål om smak og behag hvorvidt man velger å forsvare seg slik eller med 18...Lb7!?, som er analysert tidligere.

STOPP Hva er hvits beste trekk?

20.Txd7

20.Dxf6? er upresist siden 20...Sxf6 som angriper e4 gir sort tid til å organisere et forsvare.

Spiller man 20.Td1!, foretrekker man press fremfor et hurtig, taktisk eventyr. Det er ikke lett å se hvordan sort kan forsvare seg her. 20...Dxd4 (20...Se5 holder en stund, men hvit har nettopp fått økt presset gratis, og sort kan neppe utsette de materielle tapene i d-linjen særlig lenge.) 21.Tf6xd4 Sf6 22.Lc6 vinner.

20...Txd7 21.Dxd7 Df4

Sorts poeng.

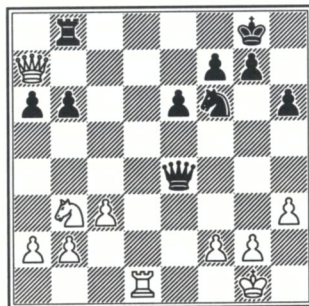
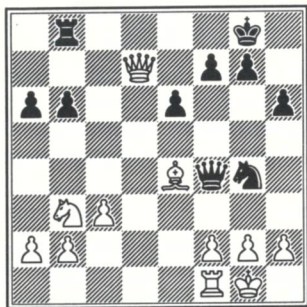
NORGES SJAKKFORBUND SØKER REDAKTØR TIL NORSK SJAKKBLAD

Nåværende redaktører slutter pr 31. desember 1994, og dermed er redaktørstillingen ledig fra og med nr. 1 1995.

Redaktøren er ansvarlig for produksjon av bladet fra blanke ark til ferdig offsetmanus levert til trykkeri. Redaktøren tilsettes på åremål for en periode på ett til tre år. Lønn etter avtale.

For ytterligere opplysninger kan du henvende deg til generalsekretær Johs. R. Kjekken på NSF's kontor tlf. 22 15 12 41, fax 22 71 00 07.

Søknad sendes Norges Sjakkforbund, Frenningsv. 3, 0355 Oslo, innen den 15. november 1994.

STOPP

Hva er hvits beste trekk?

22. Td1

Ikke 22.g3?! Dxe4 23.f3? De3+, da sort unngår materielle tap og samtidig svekker den hvite kongen. Teksttrekket er meget logisk; hvit inntar d-linjen uten å frykte ...Dxf2+ eller ...Dxh2+.

Spørsmål 2: Var dette korrekt kalkulert?

22...Dxe4 23.h3

Siden ...Df4 nå var en virkelig trussel.

23...Sf6 24.Da7

Kanskje var det denne stillingen hvit hadde i sikte da han tok på d7 i det 20. trekket.

Spørsmål 3: Kan sort redde sine utsatte dronningfløybønder?

24...Db7 Sort er ivrig etter å gå over i sluttspill. Har du svaret på dette trekket klart?

25.Td8+! Et velkjent avledningsoffer. Sort taper enten tårn eller dronning for tårn. 1-0

SVAR PÅ SPØRSMÅLENE:

S1: 21...Tf8? 22.Lh7+! vinner kvalitet.

S2: 22...Dxh2+ 23.Kf1 fører ingensteds hen for sort, men 22...Dxf2+ 23.Kh1 De3 truer både løper og ...Sf2+. Hvis du som sort hadde trodd at hvit overså dette, ville nok 24.Dd8+! som gir matt, ha brakt deg ned på jorda igjen.

S3: 24...Da8 opprettholder materiellbalansen.

ChessBase 4.0

ChessBase er et kraftig databaseprogram som lar brukeren ta inn, lagre, sortere, hente frem og spille gjennom sjakkpartier. Det er som å ha et team av forskningsassistenter som gjør ukers arbeid på et par sekunder.

- Førsteklasses, ekte VGA-grafikk og "intelligent move entry" gjør det enkelt og morsomt å ta inn, kommentere og skrive ut partier og diagrammer.
- Spill gjennom grundig kommenterte partier uten å bekymre deg for å miste partistillingen!

ChessBase 4.0 kan tenke!

Hvis du har spilleprogrammet "Fritz", kan du hente frem dens "hjerne" direkte fra ChessBase. Da vil denne sjakkmaskinen arbeide i bakgrunnen med å analysere stillingen på brettet og vise deg sine vurderinger, de beste trekkene, osv.

Nå på lager: **Fritz 3** (som slo Kasparov, Anand, Short, Kramnik og flere)

Blant de mange nye attraksjonene ved Fritz 3 nevner vi:

- Fritz 3 lærer av sine feil og husker sin suksess
- kommer med ubegrensede varianter i parti & analyse
- har forbedret posisjonspill
- vurderer spillet ditt og gir deg en rating

Kommer i oktober: **ChessBase for Windows**

Nyheter i ChessBase for Windows:

Automatic DTP - partier og analyse formateres automatisk
Create and Edit Fritz Power Books; og mye mer.

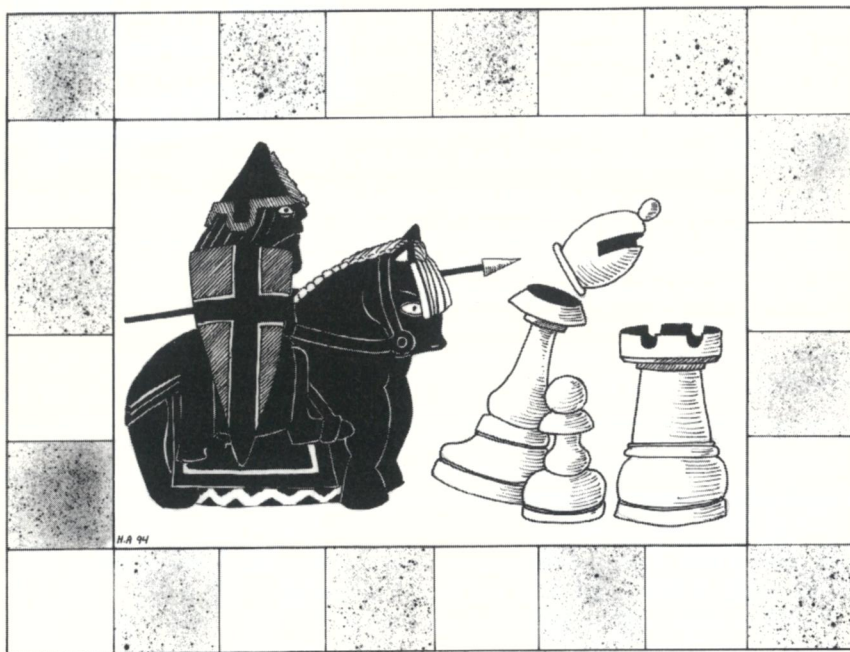
Hva slags datamaskin trenger jeg?

Spar tid og penger: La ChessBase Norge hjelpe deg med å finne ny maskin. Etter å ha sammenlignet priser i månedssvis, har vi funnet et firma med attraktive tilbud på både stasjonære og bærbara datamaskiner. Hør med oss før du tar en avgjørelse! Skriv eller fax til:

ChessBase Norge, v/ Jonathan Tisdall
Heimdalsgt. 27 C, 0561 Oslo 5
Tlf./Fax: 22 68 54 18
Postgirokonto nr. 0825-0561432

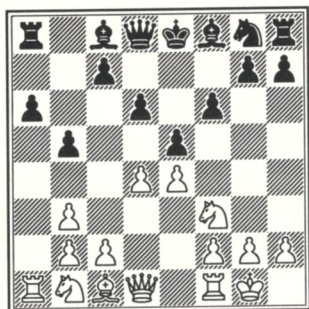
Nest siste episode av...

Den norske varianten i spansk

Del 7: Hovedvarianten; Johannessen-varianten etter et utkast av Sverre Johnsen, (SJ = Sverre Johnsen, Svein = Svein Johannessen, ellers JT)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 Sxb3 8.axb3 f6

Svein Johannessen var foregangsmannen for Den norske varianten, og det var slik han spilte

den. På mange måter er dette den mest logiske av sorts fortsettelser. Han bytter først av hvits viktige hvitfeltsløper, deretter befester han sentrum for å kunne fullføre utviklingen mest mulig uforstyrret. Sorts hovedproblemer nå er svakhetene på dronningfløyen og hvits utviklingsforsprang. Hvis han klarer å løse problemene vil han som regel stå best i et sluttspill eller forenklet midtspill pga. løperparet. (SJ)

Dette er definitivt den mest populære varianten. I de forskjellige underkapitlene her, har noen av partiene fått forandret litt på den opprinnelige trekkrekkefølgen - det er mange som begynner som Zwaig-varianten (7...f6) for så å gå over til Johannessen-varianten. Det er dessuten denne varianten som har lengst tradisjoner, og her ser man klare utviklingen fra tidligere generasjoner til Simen Agdestein og Einar Gausel.

Foruten de norske spillernes partier, er Anands partier verdt et grundig studium. Han har

fantastisk god score mot denne åpningen og har tilsynelatende en medfødt og gjennomgripende forståelse for de forskjellige nyansene.

A: (Sjeldne hvittrekk)

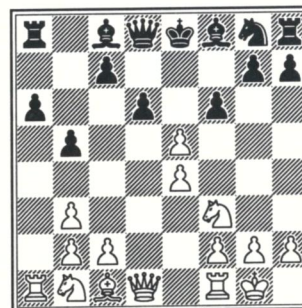
9.h3 Se7

9...Lb7 10.De2 Se7 11.Td1 Dc8 12.c4 c6 13.Sbd2 Sg6 14.Sf1 Le7 15.Sg3 Kf7 16.Sf5 ga hvit den behageligste stillingen i M. Wiedenkiller-P. Stigar, 1980.

10.Sc3 Dd7 11.dxe5 dxe5 12.De2 Lb7 13.Td1 De6 14.Le3 Sg6 15.Sd5 Ld6 16.c4 c6 17.Sb6

med liten fordel til hvit, Chandler-Moutousis. Dette partiet ligner svært på dem man finner under variant "D" (som vi går gjennom i neste nummer av NSb). Det er litt beyringsfullt at hvits tempotap med h3 ikke var til større hjelp for sort.

B: 9.dxe5!?

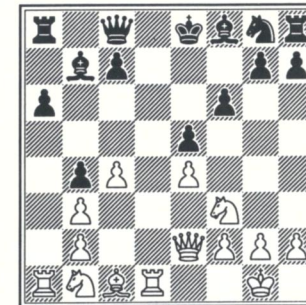
Dette virker harmløst, men sort må passe på at stillingen ikke åpnes opp for tidlig.

9...dxe5 10.De2 Lb7

Det mest presise er muligens 10...Dd7!? for å unngå den varianten vi skal se på etter diagrammet nedenfor.

B1 11.c4!? b4 12.Td1 Dc8?!

12...De7!? 13.Se1 De6 14.Sc2 er bedre, men sort får noen problemer med å fullføre utviklingen.

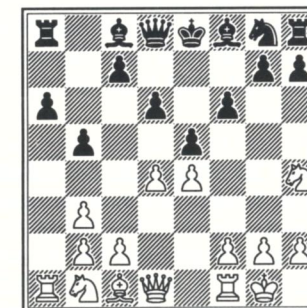

En kritisk stilling i denne bivarianten. Hvit må ta i betraktning 13.Sxe5 (!) fxe5 14.Dh5+ Ke7 15.Ta5! c5 16.Le3 som virker skrekkinngytende på sort. Partiet Kveinys-Gausel fortsatt istedet 13.Se1? Se7 14.Sd3 Sc6 15.Le3 De6 16.Sd2 0-0-0 med utmerket spill for sort;

B2 11.Sh4 er mindre farlig:

11...Dd7 12.Td1 De6 13.Sc3 Se7 14.Le3 g6 15.Lc5 skjedde i Ghitescu-Johannessen, 1961. Her anga Svein 15...Td8!? som det beste. Partiet fortsatte 15...Kf7 16.Td3 Sc6 17.Lxf8 Thxf8 18.Sd5 Sd4 19.Dd1 Tac8 med en meget spillbar stilling for sort.

C 9.Sh4

9...Dd7

Dette trekket, som gir anledning til å spille ...Dg4, er det mest fleksible når hvit har utplassert springeren så tidlig. 9...S47 10.f4! ga hvit sterkt angrep i J. Arnason - S. Agdestein.

10.c4!? 10.Sc3 går over i variant D.

C1: 10...Lb7 11.Sc3 Se7 12.f4 exf4 13.Txf4 b4 (13...g5 14.Dh5+ Kd8 15.Txf6 er et vanlig offer som gir hvit et svingende angrep.) 14.Sd5 Sxd5 15.exd5 0-0-0 16.Tf2 var klart bedre for hvit i Gipslis-Nei. Dronningfløyen til sort er svak og det er vanskelig å få liv i Lb7.

C2 10...b4 11.Sf5 Se7 (11...Lb7!?) 12.Se3 g6?! (12...Lb7!?) 13.Sd5 Sxd5 (13...Lg7 14.dxe5 dxe5 15.Sxb4) 14.exd5 med initiativ til hvit, Rayner-Moutousis.

A. Gipslis - I. Nei, Tallinn 1977
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Sh4 Sxb3 9.axb3 Dd7 10.c4 Lb7 11.Sc3 Se7 12.f4 exf4 13.Txf4 b4 14.Sd5 Sxd5 15.exd5 0-0-0 16.Tf2 g6 17.Ld2 f5 18.Sf3 Le7 19.Lxb4 g5 20.Dd3 Tdf8 21.Sd2 Tf7 22.Te1 g4 23.Te6 Thf8 24.g3 Lg5 25.h4 gxh3 26.Sf3 Ld8 27.Ld2 f4 28.Lxf4 Txf4 29.gxf4 Txf4 30.De3 Dg7+ 31.Kh2 Tg4 32.Se1 Kd7 33.Txd6+ cxd6 34.De6+ Kc7 35.Tf7+ Kb8 36.Dxd6+ 1-0

M. Wiedenkiller - P. Stigar 1980
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.h3 Sxb3 9.axb3 Lb7 10.De2 Se7 11.Td1 Dc8 12.c4 c6 13.Sbd2 Sg6 14.Sf1 Le7 15.Sg3 Kf7 16.Sf5 Td8 17.S3h4 Sxh4 18.Dh5+ Sg6 19.Dxh7 Lf8 20.Lh6 Se7 21.Sxg7 Lxg7 22.Dxg7+ Ke6 23.d5+ Kd7 24.Dxf6 c5 25.f4 Tg8 26.fxe5 dxe5 27.Lg5 Sg6 28.Df7+ Kd6 29.Tf1 Dd7 30.Tf6+ Kc7 31.d6+ Kc6 32.cxb5+ axb5 33.Txa8 Dxf7 34.Txf7 Txa8 35.d7 Sh8 36.Th7 1-0

M. Chandler - K. Moutousis, Novi Sad '90
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.h3 Se7 9.Sc3 Dd7 10.dxe5 dxe5 11.De2 Sxb3 12.axb3 Lb7 13.Td1 De6 14.Lc3 Sg6 15.Sd5 Ld6 16.c4 c6 17.Sb6 Td8 18.c5 Lc7 19.Txd8+ Lxd8 20.Dc2 Lc7 21.b4 0-0 22.Td1 Lc8 23.Sd2 De8 24.Sxc8 Dxc8 25.Db3+ Kh8 26.Sf1 Sf4 27.Sg3 g6 28.Td2 Kg7 29.Dd1 h5 30.Lxf4 exf4 31.Se2 Tf7 32.Sd4 Le5 33.Sf3 Lc7 34.Sd4 De8 35.f3 Te7 36.Se2 a5 37.bxa5 Lxa5 38.Td4 Lc7 39.Dd2 g5 40.Td3 Le5 41.Td8 Df7 42.Sd4 Ta7 43.Sxc6 Ta1+ 44.Kh2 g4 45.hxg4 hxg4 46.fxg4 Kg6 47.Sxe5+ fxe5 48.Dd6+ Kg5 49.Th8 Dg7 50.Dd8+ 1-0

F. Rayner - K. Moutousis Novi Sad ol 1990
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Sh4 Sxb3 9.axb3 Dd7 10.c4 b4 11.Sf5 Se7 12.Se3 g6 13.Sd5 Sxd5 14.exd5 a5 15.dxe5 dxe5 16.Le3 Lb7 17.Sd2 f5 18.Sf3 Lg7 19.Lc5 h6 20.Sxe5 Lxe5 21.Te1 Kf7 22.Txe5 The8 23.Txe8 Txe8 24.Dd2 g5 25.Txa5 c6 26.Ta7 cxd5 27.Dxb4 Kg8 28.h3 Tb8 29.Ld6 Td8 30.c5 1-0

A. Kveinys - E. Gausel, Oslo 1992
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.dxe5 Sxb3 9.axb3 dxe5 10.De2 Lb7 11.c4!? b4 12.Td1 Dc8 13.Se1 Se7 14.Sd3 Sc6 15.Le3 De6 16.Sd2 0-0-0 17.f3 Le7 18.c5 Td7 19.Sc4 Thd8 20.Dc2 f5 21.Se1 g6 22.exf5 gxf5 23.Txd7 Dxd7 24.Sa5 Sxa5 25.Txa5 e4 26.fxe4 fxe4 27.Ta1 Dd5 28.g3 h5 29.h4 Tg8 30.Kh2 De5 31.Lf4 Dxc5 32.Dxc5 Lxc5 33.Ta5 Lf2 34.Sc2 e3 35.Txh5 e2 36.Th7 Lf3 37.Txc7+ Kd8 38.Tf7 Ke8 39.Tf5 Lg4 40.Te5+ Kf7 41.Kg2 Lb6 42.Ld2 Lc7 43.Tg5 Txg5 44.Lxg5 a5 45.Se3 Le6 46.Kf2 Lxb3 47.Kxe2 Le5 48.Kd3 Lxg3 49.Sf5 Lf2 50.Ke4 Ld1 ½ -½

J. Arnason - S. Agdestein, Gausdal 1987
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 Sxb3 8.axb3 f6 9.Sh4!? Se7 10.f4 Lb7 11.d5 c6 12.c4 exf4!? 13.Txf4 g5 14.Dh5+ Kd7 15.Txf6 Db6+? 16.Kh1 gxh4 17.Df7!! Td8 18.Txd6+! Kc8 19.De6+ Kb8 20.Txd8+ Dxd8 21.De5+ Ka8 22.Dxh8+Sg6 23.Dd4 c5 24.Df2 Ld6 25.Sc3 bxc4 26.Sb5! Lb8 27.Dxc5 h3 28.Le3 hxg2+ 29.Kxg2 Se5 30.Db6 Dc8 31.h3 Sd7 32.Dd4 Dg8+ 33.Kf1 Dg3 34.d6 Dxh3+ 35.Ke1 Dh1+ 36.Kd2 Dg2+ 37.Kc3 Lxe4 38.Txa6+ Kb7 39.Ta7+ Kc8 40.Dh8+ Sf8 41.Dxf8 1-0

J. Kostro - A. Sydor, Polska 1972
 1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 f6 8.Le3 Se7 9.dxe5 fxe5 10.Sc3 Sxb3 11.axb3 Dd7 12.Dd2 Sg6 13.Sd5 Le7 14.Sg5 Lxg5 15.Lxg5 Lb7 16.c4 h6 17.Le3 Se7 18.f3 Sxd5 19.cxd5 0-0 20.Tfd1 Tf7 21.Da5 De7 22.Ta1 Td8 23.Td3 Td7 24.Del Dd8 25.Ld2 Da8 26.De3 Kf8 27.La5 Ke8 28.Tdc3 Db8 29.Df2 La8 30.Kh1 Kd8 31.Dh4+ Kc8 32.Df2 Kd8 33.h3 Tde7 34.Kh2 Ke8 35.Dg3 Kf8 36.Dg6 Kg8 37.Lxc7 1-0

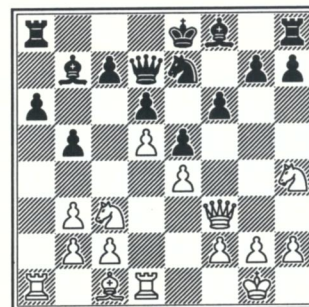
Svein Johannessen kommenterer:

Som en smakebit på den siste delen av vår gjennomgang av den norske varianten i spansk (som kommer i neste nummer), bringer vi her noen partier i Svein Johannessens spesialvariant, kommentert av ham selv.

W. Unzicker - S. Johannessen
 Stockholm 1961

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 Sxb3 8.axb3 f6 9.Sc3 Lb7 10.De2 Se7 11.Td1 Dc8 12.Sh4 De6 13.d5?!

Den "lukkede" varianten kan ikke være farlig for svart som er uten svake punkter. 13...Dd7 14.Df3

14...Kf7

En spiller i poengnød kunne her ha forsøkt 14...c6 (?). Resten av partiet kan forbigåes i taushet. Konklusjonen må være at framstøtet d4-d5 gir hvit nesten ingen muligheter til å spille på gevinst. 15.Se2 g6 16.c4 c5 17.Sg3 Lg7 18.De2 Thf8 19.Le3 b4 20.Dd2 a5 21.Lh6 Lc8 22.h3 Sg8 23.Lxg7 Kxg7 24.f4 exf4 25.Dxf4 De7 ½ -½

K. Langeweg - S. Johannessen
 Hoogoven 1965

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 Sxb3 8.axb3 f6 9.Sc3 Lb7 10.Sh4 Se7 11.dxe5 dxe5 12.Df3 Dd7 13.Td1 De6 14.Le3 h5

Feil er 14...g5? 15.Sxb5! axb5 16.Txa8+ Lxa8 17.Dh5+ Df7 (17...Sg6 18.Sxg6 Df7 19.Dh3!) 18.Td8+ Kxd8 19.Dxf7 og hvit vant lett der svarts offiserene er for dårlig

plassert, Spasskij-Taimanov 22 Sovjetmesterskapet 1955.

15.Lc5 Dg4 16.Dxg4 hxg4 17.Lxe7 Lxe7 18.Sf5 g6 19.Se3 Ld6 20.Sxg4 0-0 21.Se3 f5 22.Sed5 Tad8 23.Td2

Td7?

Bedre var 23...b4 fulgt av 24...fxe4 og svarts løperpar bør holde balansen i stillingen. 24.Sxc7 b4 25.Sa4 Txc7 26.Txd6 Txc2 27.Txg6+ Kh7 28.Tb6 Lxe4 29.Txb4 Tg8 30.g3 Td8 31.Tc4 Tcd2 32.Tcc1 Lf3 33.Sb6 Txb2 34.Sc4 Te2 35.Txa6 Td3 36.Tb6 Tc3 37.Ta1 Ta2 38.Tf1 e4 39.Se5 Le2 40.Te1 e3 I sluttstillingen fant ikke Langeweg noen gevinstmuligheter etter 41.fxe3 Tcc2. ½ -½

Van der Berg - S. Johannessen
 Hoogoven 1965

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3 Sa5 6.0-0 d6 7.d4 Sxb3 8.axb3 f6 9.c4 b4 10.Sh4 Se7 11.Df3 Dd7 12.h3 c5 13.dxc5 dxc5

Denne oppstillingen synes ikke å gi hvit noe. Svart har bekvemt spill etter 16...Sd4. Hvits offiseroffer i det 21. trekk er neppe korrekt. Hvit får imidlertid visse sjanser pga. svakt spill av svart i gjensidig tidsnød.

14.Td1 Db7 15.Sd2 Sc6 16.Sf1 Sd4 17.Dd3 g6 18.Se3 Lg7 19.Sd5 Le6 20.f4 exf4 21.Lxf4 g5 22.Sf5 Lxf5 23.exf5 gxf4 24.Te1+ Kf8 25.Sxf4 Kf7 26.Se6 Lf8 27.Te4 Tg8 28.Tae1 Ld6 29.Kh1 Dc6 30.Dd1 Sxe6 31.fxe6+ Ke7 32.Dh5 Tg7 33.Tg4 Tag8

Begge i tidsnød - hvit overskred. I sluttstillingen ser 33...Tag8 34.Dh6 sterkt ut, men etter 34...Txg4 35.hxg4 Dc7 er det

verste parert, men hvit har allikevel remis-sjanser. Kanskje best etter 36.g5(!). 0-1

V. Bagirov - S. Johannessen
Hoogoven 1965

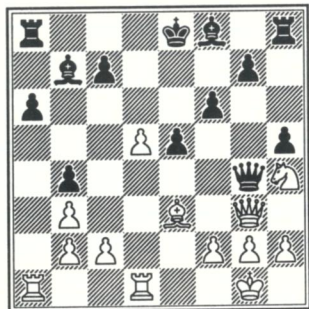
1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 b5 5.Lb3
Sa5 6.0-0 d6 7.d4 Sxb3 8.axb3 f6 9.Sc3 Lb7
10.De2 Se7 11.dxe5 dxe5 12.Td1 Dc8
13.Sh4?

Med dronningen på e2 istedenfor f3 synes
13.Se1 med ideen Sd3 å være en bedre plan.
13...De6 14.Df3

Med ett trekk mindre for hvit sammenlignet
med Langeweg-SJ.

14...h5 15.Le3 Dg4 16.Dg3?

Det minste onde var vel 16.g2-g3.
16...b4 17.Sd5 Sxd5 18.exd5

18...Kf7

Stopper 19.Sg6.

19.Td2 Td8 20.Tad1 g5 21.Sf3 Ld6 22.h3
Df5 23.Sxg5+

Desperasjon, men svart spiller annen halvdel
av partiet minst like dårlig som hvit gjorde i
åpningsfasen.

23...fxg5 24.Dxg5 Dh7?

Starten på en serie "minus"-trekk. Etter dron-
ningbytte fulgt av ...Tde8 var resten teknikk.

25.Dh4 Tdg8 26.Dc4 Df5 27.f4 Ke7 28.Tf1
Tf8 29.Lc5 a5 30.Lxd6+ cxd6 31.Dc7+
Dd7 32.Dxa5 Tf5 33.fxe5 Txf1+ 34.Kxf1
Tf8+ 35.Kg1 dxe5 36.Dxb4+ Ke8 37.c4
Df7 38.Db5+ Kd8 39.Db6+ Kc8 40.Dc5+
Kb8 41.Dd6+ Ka8 42.Td1 1-0

Mitt desidert verste parti i denne åpningen!

Open Skakturnering i Århus, Danmark 19.-23. oktober 1994

SK 68 inbyder hermed til en 7. runders EMT i
etterårferien 1994.

Spilledage

Onsdag den 19/10:	1. runde 18.00-23.00
Torsdag den 20/10:	2. runde 18.00-23.00
Fredag den 21/10:	3. runde 18.00-23.00
Lørdag den 22/10:	4. runde 10.00-15.00
Lørdag den 22/10:	5. runde 16.00-21.00
Søndag den 23/10:	6. runde 10.00-15.00
Søndag den 23/10:	7. runde 16.00-21.00

Spillested

Rosenvangskolen, Rosenvangsallé 49,
8260 Viby J i Århus.

Turneringsform

Schweizer

Mester 1: er åben for spillere med +2200

Mester 2: rating 1900-2199

Basis 1: rating 1500-1899

Basis 2: rating 1000-1499

Der vil muligvis deltage computere i
turneringen.

Betænkningstid

2 timer til 40 træk, derefter ½ time plus
opspartet tid til resten af partiet.

Præmier

Store præmier! Der forhandles i øjeblikket
med sponsorer, så de endelige pengepræmier
kan desværre endnu ikke oplyses.

Inskud

Mester 1. kr. 250 incl. bulletin (dog skal
titelholdere ikke betale inskud)

Øvrige grupper: kr. 150.

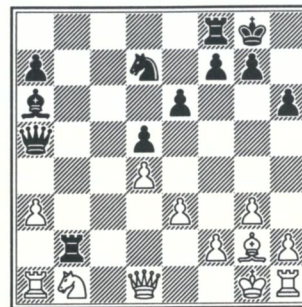
Ophold

Spillere med +2300 kan i begrænset omfang
blive indkvarteret privat.

Tilmelding og yderligere information

Tilmelding skal ske senest fredag den 7/10 til
enten Claus Conradsen (8615-4402) eller til
Torsten Lindestrøm (8657-7404).

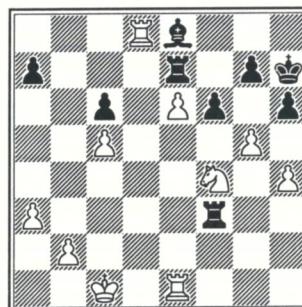
?? Kombinasjoner !!

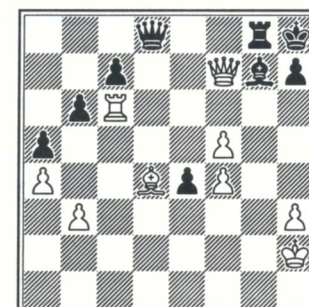
1. H-O Lahlum - B. Østenstad
Gausdal 1994

2. P. Tregubov - Y. Shulman
Gausdal 1994

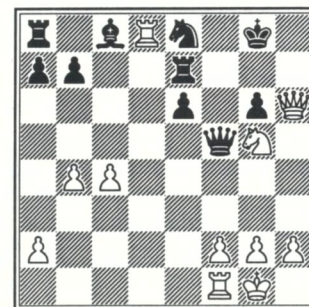
3. S. Silseth - O. Chr. Moen
Gausdal 1994

4. P. Tregubov - Y. Kraidman
Gausdal 1994

5. D. Kumaran - C. Høi
Gausdal 1994

6. B-E Glenne - M. Lømo
Gausdal 1994

Hvit trekker i 2, 3, 4, 5, og 6. Svaret kan iblant være et relativt rolig trekk.
Løsninger på side 45.

NYE BØKER

Bøkene strømmer stadig inn til Norsk Sjakkblad. I denne informasjonens storhetstid utvikler teorien seg så raskt at det synes å være uopphørlig behov for bøker med oppdateringer av alle mulige åpninger. Et motstykke til disse er repertoarbøkene, som konsentrerer seg om de grunnleggende ideene. Her vurderes noen av de nye bøkene:

Winning with the Dragon
av IM Chris Ward. Forlag: Batsford.
Språk: Engelsk. 208 sider. Pris: 170,-

I motsetning til noen av de andre åpningene i denne "Vinn med"-serien, som kan virke noe tamme, er Dragevarianten i Siciliansk en åpning man ikke har noen problemer med å forestille seg som et farlig våpen.

Noe av det mest avskrekkende med Dragen (det gjelder både sort og hvit), er dens (velfortjente) rykte som en vill og gjennomanalysert åpning. Ward forsøker i denne boken å overbevise leseren om at det, selv på ganske høyt nivå, er mulig å spille Dragen uten annen ballast enn kjennskap til de strategiske nøkkeliidéer og taktiske mønstrene. Han gjør en god jobb. Idéene bak åpningen forklares i detalj og belyses nærmere partier som er utvalgt med omhu og grundig analysert. De som er interessert i mer detaljerte teoretiske utlegninger må gjøre hjemmeløkser i tillegg, og forfatteren peker ut de mest kritiske stillingene der det er mest hensiktsmessig med selvstudium.

Chris Ward er det siste skuddet på Batsfords stamme av nye, unge skribenter, og gjør ikke skam på sine forgjengere. Han spiller selv Dragen, og skriver meget fargerikt. Boken hans er en utmerket introduksjon til denne spennende

åpningen, og den kan også godt fungere som en pålitelig kampmanual for spillere av et vidt spekter av spillestyrker. JT

Winning with the Modern
av GM David Norwood. Forlag: Batsford.
Språk: Engelsk. 145 sider. Pris: 130,-

Denne boken tar for seg Moderne åpning (1...g6), med hovedvekt på planen å spille ...c6. Det mest imponerende med den, er hvor objektiv den er. Norwood går ikke ut og sier at Moderne er den perfekte åpning, men understreker åpningens praktiske kvaliteter. Innledningskapittelet tar for seg posisjonelle idéer og filosofien bak åpningen, og er glimrende skrevet.

Norwood peker også ut hvilke varianter han selv frykter mest. Merkelig nok er dette bokens svakeste punkt, siden han er nødt til å innrømme at favorittsystemet hans (med et tidlig c6) har problemer mot hvits beste system. Som et resultat av dette, anbefaler Norwood flere ganger leseren å benytte andre systemer, og det er ganske forvirrende siden de ikke alltid har så mye til felles med bokens hovedtese. Men, sett under ett er dette en tankefull og ærlig bok som være til nytte for spillere med begge farger. JT

Beating the Anti-Sicilians
av GM Joe Gallagher. Forlag: Batsford.
Språk: Engelsk. 160 sider. Pris: 160,-

Hos forlaget Batsford er det slik at hvis du ikke "vinner" med en åpning, da "slår" du en annen. Denne boken har et meget anvendelig tema. Her får sortspillere et komplett repertoar mot alle mulige krumspring for å unngå vanlig (åpen) Siciliansk (1.e4, 2.Sf3, 3.d4). Gallagher

kommer med forslag til hvordan man skal takle de forskjellige anti-sicilianske gambitene, som Lukket Siciliansk, Grand Prix-angrepet (2.f4), 3.Lb5-systemer, 2.c3 osv. For spillere som hater å bli lurt bort fra sin yndlingsvariant i Siciliansk er denne boken som en gave fra oven.

Gallagher er i ferd med å få status som en førsteklases forfatter av åpningsbøker, og skriver også her om et emne han har sterke følelser for. Til tross for at han inntar sorts synspunkt, blir også det positive potensialet i de forskjellige hvite systemene godt illustrert. Anbefales på det varmeste. JT

New Ideas in the Queen's Gambit Accepted
av GM Glenn Flear. Forlag: Batsford.
Språk: Engelsk. 192 sider. Pris: 150,-

Dette er et teoretisk verk i tungvektsklassen. I "Nye idéer i..."-serien tar forfatterne for seg et stort antall viktige, nye partier, og pakker en hel masse bakgrunnsteori inn i kommentarene. Glenn Flear utgir sjelden bøker, men skriver alltid omhyggelig og detaljert om systemer han selv spiller. Flear har definert "ny" som tidsrommet 1986/87 (som var forrige gang Mottatt Dronninggambit ble lagt under lupen) til 1994. Det ligger nitid forskning og grundige analyser bak boken, og den anbefales sterkt til den som er interessert i de siste detaljene i åpningen. Boken er nok absolutt for de viderekommende, og den som er ute etter en mer generell innføring i Mottatt Dronninggambit, bør nok begynne med en annen bok. JT

Attack with Mikhail Tal, av Mikhail Tal og Iakov Damsky. Forlag: Cadogan.
Språk: Engelsk. 183 sider. Pris: 150,-

To år etter at hans død, er Mikhail Tals siste verk kommet ut. Boken er en granskning av angrepets egenart og er bygget opp over samtaler han hadde med den russiske sportsjournalisten Iakov Damsky. Eksemplene som underkastes analyse er stort sett fra partiene til Tal og hans samtidige, som Keres, Spasskij, Geller, Bronstein, og dette er opplagt stillinger Tal hadde meget inngående kjennskap til. Mange av variantene stammer direkte fra post-mortem-analyser fra kremen av den sovjetiske gullalderen.

Noe av det mest spennende med boken, er tilnæringsmåten til stoffet. Angrepstypene inndeles i romslige og til dels originale kategorier, som "Kongen i sentrum", "Angrepsproporsjoner", "Invasjonsbaner", "Kommunikasjonslinjer" etc. Slik legges et organisert og fargerikt rammeverk om temaene, og den levende terminologien gjør at angrepssidene trer klarere frem.

Det eneste flisespikkeriet jeg vil foreta, er å påpeke at jeg har sett mange av stillingene og anekdotene før, f.eks. i noen av Tal-biografiene, men det er i den store sammenhengen uvesentlig. Bekymringen for at dette kunne vise seg å være en samling gamle artikler av Damsky overrislet med bemerkninger fra Tal, for taper seg raskt når en fornemmer Tals tilstedeværelse idet han legger ut om det emnet som står ham nærmest. Boken er en arv av store idéer og partier fra ham som var sjakkens kanskje største talent (noe Kasparov har gitt uttrykk for, og det er han ikke alene om). At Tals angrepstalent skulle kunne la seg presentere i lærebokform, er intet mindre enn en gave til sjakkelskere.

Selv de som kanskje vil oppfatte kommentarer av typen "og selvfølgelig førte angrepet frem" som litt vage og forhastede, bør ikke la seg vippe av pinnen. Disse kommentarene har en (ikke overraskende) tendens til å være korrekte, og gir verdifull innsikt i Tals intuitive angrepsevner. Det er like instruktivt (selv om anledningen byr seg sjeldnere) å lære om angrepsdømmekraft som om posisjonell dømmekraft. Foretar man mer inngående undersøkelser av det som er innlysende for Tal, vil man utvilsomt høste fruktene av det senere.

Det er trist å tenke på at bokens arbeidstitel "Alt om angrep" måtte forandres da Tal ikke levde lenge nok til å fullføre det siste kapittelet, som skulle handle om angrep på dronningfløyen. Det er en stor synd at Tal ikke fikk sagt alt han ønsket å si om emnet.

Dette er en vidunderlig bok som er både instruktiv og underholdende. Cadogan fortjener ros for at de fortsetter å gi ut kvalitetsbøker i en æra så henfallen til sparsommelig kommenterte åpningsbøker. JT

Norges Grand Prix

SKEI GRAND PRIX

29. - 31. JULI

GRUPPE A

1 Heikki Westerinen	Finland	2370	+27 +28 +05 +03 =02	4½
2 Kai-Roger Johansen	Sjakkam.	1934	+23 +13 =11 +10 =01	4
3 Ståle Kvamme	Hønefoss	1720	+22 +34 +08 -01 +11	4
4 Tore Kolås, Trondheim 4 5 Rune Myhrvold, Hønefoss 3½ 6 Svein H. Lian, Hønefoss 3½ 7 T R Evensen, Tønsberg 3½ 8 Christian Harstad, Stjernen 3 9 Per Wikstrøm, Sverige 3 10 Håvard Sandum, Hønefoss 3 11 A H Berg, Bærum 3 13 T R Wister, NKL 3 14 Ø Pedersen, Sjakkam. 3 15 R Hansen, Caissa 3 16 C Lavik, Fana 3 17 G Sørseth, Caissa 3 18 R Kvamme, Hønefoss 3 19 H Hærum, Luster 2½ 20 S Bø, Fana 2½ 21 F Mossestad, Førde 2½ 22 J Sontum, Stovner 2½ 23 R Naalsund, Aalesund 2½ 24 M Lømo, Fr.stad 2½ 25 K A Skare, Bergens 2½ 26 E Gatland, Bergens 2½ 27 B Fjellengen, Sarpsborg 2 28 J B Rambø, Bærum 2 29 G Moseng, OSS 2 30 K Brækkan, Remis 2 31 T Romstad, Bærum 2 32 B L Nilson, Caissa 2 33 T Nerland, Volda 1½ 34 B Haveland, Bærum 1½ 35 J K Myrene, Trysil 1½ 36 E Kjemperud, Caissa 1½ 37 A-O Johansen, Kongsberg 1½ 38 K Sørensen, Fana 1½ 39 G Bue, Tønsberg 1 40 R Arentz, Tr.heim 1½ 41 J Brix, Caissa 1 42 J Nilson, Caissa 1.				

GRUPPE B

1 Bjørn Harstad	Stjernen	1291	+24 +13 +04 +05 +06	5
2 Per Nestande	Førde	1433	=07 +23 =03 +13 +04	4
3 Torbjørn Bakervik	Fana	1020	=14 +07 =02 =08 +12	3½
4 Audun Sele, Molde 3 5 Per G. Finsveen, Gjøvik 3 6 Einar Arnt Hansen, Brønnøysund 3 7 Bjørn Brenden, Elverum 3 8 Snorre Skrede, Førde 3 9 Per Jarle Jakobsen, Gjøvik 3 10 Jan A Odden, Tr.heim 3 11 B I Tvette, Levanger 3 12 T B Olsen, NKL 2½ 13 I Andersen, Jarl 2 14 F O Farstad, Aalesund 2 15 F Lystad, Hønefoss 2 16 A Olsen, Kr.sund 2 17 T Birkeland, Fana 2 18 J R Moberg, Rena 2 19 Å Warnes, Lunner 2 20 F A Wister, NKL 2 21 T Vie, Førde 2 22 S Tevasvoll, NKL 1½ 23 K Bakervik, Fana 1 24 R Bakervik, Fana ½				

PEER GYNT OPEN

1. - 5. AUGUST

1 Ole J. Valaker	Fana	2082	+13 +06 +03 =02 +08 +17 +09	6½
2 Erik Pedersen	Danmark	2047	+36 +31 +04 =01 +05 +08 =03	6
3 Jan Sontum	Stovner	1949	+25 +10 -01 +14 +11 =04 =02	5
4 Erling Gatland, Bergens 5 5 Asbjørn Lindland, Voss 5 6 Christian Harstad, Stjernen 5 7 Kai-Roger Johansen, Sjakkam. 5 8 Roger Hansen, Caissa 4½ 9 Øyvind Pedersen, Sjakkam. 4½ 10 Jan Brix, Caissa 4½ 11 B Lund Nilson, Caissa 4 12 O Solli, Voss 4 13 P Finsveen, Gjøvik 4 14 B Nedberg, OSS 4 15 S-O Anderson, Sverige 4 16 J O Odden, Tr.heim 4 17 J Myhrvold, Hønefoss 3½ 18 B I Tvette, Levanger 3½ 19 E Kjemperud, Caissa 3½ 20 J P Leidland, Egersund 3½ 21 B Harstad, Stj. 3½ 22 K A Skare, Bergens 3½ 23 K Sørensen, Fana 3½ 24 A Lossius, Lillestr. 3 25 F O Farstad, Aalesund 3 26 B Bråby, Sve. 3 27 P-G Nilsson, Sve. 3 28 E A Hansen, Br.sund 3 29 R Arentz, Tr.heim 3 30 A Olsen, Kr.sund 3 31 D Gudnason, Isl. 2½ 32 R Abootorabi, Stav. 2½ 33 P J Jakobsen, Gjøvik 2½ 34 T Bakervik, Fana 2½ 35 A Sele, Molde 2 36 K M Aanstad, Stav. 2 37 I Andersen, Jarl 2 38 T Birkeland, Fana 2 39 S Neubauer, Haugesund 1½ 40 R Handberg 0.				

JARL CUP HURTIGSJAKK

6. - 7. AUGUST

1 Ole J. Valaker	Fana	2082	=10 +31 +05 +04 +03 =02 +08 +06 +12	8
2 Benjamin S. Nedberg	OSS	1874	+26 =04 +23 +27 +14 =01 +03 +12 =05	7½
3 Jo Myhrvold	Hønefoss	1669	+20 +07 +08 +14 -01 +12 -02 =05 =04	6
4 Jan Sontum, Stovner 6 5 Per Nygård, Stjernen 6 6 Vidar Taksrud, Tempo 5½ 7 Åge Olsen, Kr.sund 5½ 8 Erik Pedersen, Danmark 5½ 9 Bjørn Lund Nilson, Caissa 5½ 10 Trond Nerland, Volda 5½ 11 F O Farstad, Aalesund 5½ 12 H Musinovic, Lilleham. 5 13 P G Finsveen, Gjøvik 5 14 K-R Johansen, Sjakkam. 4½ 15 S H Lian, Hønefoss 4½ 16 K A Skare, Bergens 4½ 17 E Tiro, Lilleham. 4½ 18 Ø Myhrvold, Hønefoss 4½ 19 E Gatland, Bergens 4½ 20 J Synnestvedt, Nordstr. 4 21 Ø Pedersen, Sjakkam. 4 22 R Abootorabi, Stav. 4 23 T Johnsen, Vadsø 4 24 K Sørensen, Fana 4 25 J R Moberg, Rena 4 26 A Olsen, Kr.sund 4 27 H Pettersen, Lilleham. 3 28 T Birkeland, Fana 3 29 B Brenden, Elverum 3 30 A Lossius, Lillestr. 3 31 P G Jakobsen, Gjøvik 2½ 32 D Gudnason, Isl. 2½ 33 P A Vorren, Vadsø 2½ 34 S Neubauer, Haugesund 2.				

VADSØSJAKKEN

19.- 21. AUGUST

1 Andreas Esbensen	Vadsø	4½
2 Svein Harald Johnsen	Vadsø	4
3 Håvard Holder	Vadsø	3½
4 Robert Zero, Hammerfest 3 5 Leif Bjørnstad, Kirkenes 3 6 Tony Svendsen, Kirkenes 3 7 Olav Hovlandsvåg, Vadsø 2½ 8 Trond Gran Nilssen, Vadsø 2½ 9 Leif Andreassen, Vadsø 2½ 10 R Nilsen, Hammerfest 2½ 11 H Oldernes, Vadsø 2½ 12 O G Malin, Vadsø 2 13 T L Johnsen, Vadsø 2 14 O K Selnes, Salangen 1½ 15 E Rimala, Vadsø 1½ 16 H Methi, Vadsø 1½ 17 E Pedersen, Vadsø 1½ 18 L R Tolke, Vadsø 1.		

NORDSTRAND GRAND PRIX

26. - 28. AUGUST

GRUPPE A

1 Rune Djurhuus	Akademisk	2444	+22 +09 +05 +03 =02	4½
2 Øystein Dannevig	OSS	2300	+29 +28 +11 +06 =01	4½
3 Jonathan Tisdall	Nordstrand	2465	+24 +23 +10 -01 +09	4
4 Einar Gausel, OSS 4 5 Lars Even Andersen, Fana 3½ 6 Cato Saksgård, Sarpsborg 3½ 7 Leif Øgaard, OSS 3½ 8 R Bjerke, OSS 3 9 Dag Ulvin, Strømmen 3 10 Stig Tjomslund, Nordstrand 3 11 Sv Johnsen, OSS 3 12 D Takle, Åsane 3 13 G Helmersen, Strømmen 3 14 K Trygstad, OSS				

2½ 15 A Mella, Strømmen 2½ 16 L E Johannessen, OSS 2½ 17 T Nilsen, Nordstr. 2½ 18 J Kejo, Strømmen 2½ 19 G Ferkingstad, Sevland 2½ 20 J Sontum, Stovner 2½ 21 J Sjørgjerd, Nordstr. 2 22 S Hjøberg, OSS 2 23 M Lilleøren, Stj. 2 24 Ø Andersen, Stj. 2 25 F Cristenson, Nordstr. 2 26 R Kvamme, Hønefoss 2 27 L Eckhardt, Nordstr. 2 28 T Johansen, Strømmen 1½ 29 P G Svendsen, 1911 1½ 30 A Moen, OSS 1½ 31 R Thorstensen, Stj. 1 32 S M Klevstrand, OSS 1 33 C Harstad, Stj. 1 34 S Kvamme, Hønefoss ½.

GRUPPE B

1 Hallvard Ådnøy	Ås	1499	+81 =20 +26 +11 +13	4½
2 Silje Bjerke	Lørenskog	1203	+21 +19 =37 +18 +09	4½
3 Oddvar Solli	Voss	1652	=53 +44 +42 +14 +12	4½

4 Inge Hektoen, Bodø 4½ 5 Karsten Ovesen, Sevland 4 6 Jan Svenske, Strømmen 4 7 Halvor Haga, Porsgrunn 4 8 Jonny Slemmestad, Stovner 4 9 Lars Erik Hagen, 1911 3½ 10 Jo Myhrvold, Hønefoss 3½ 11 Jan Svindahl, Sjøkkam. 3½ 12 A Tømte, Ås 3½ 13 J B Wilsbeck, OSS 3½ 14 A Pedersen, Sjøkkam. 3½ 15 V Pedersen, Stjernen 3½ 16 T Bae, OSS 3½ 17 A Sandvik, Voss 3½ 18 R Moen, OSS 3 19 G Moseng, OSS 3 20 G Gaasland, Okval 3 21 D Lilleøren, OSS 3 22 A Flataa, OSS 3 23 T Christenson, Nordstr. 3 24 T Furnes, Ås 3 25 K Lund Hansen, Moss 3 26 K A Danielsen, Fr.stad 3 27 H Furnes, Ås 3 28 H B Skar, Stjernen 33 29 T Olsen 3 30 K-I Heimreid, Porsgr. 3 31 J Snellingen, Stjernen 3 32 K A Lie, Porsgr. 33 A Øberg, Skien 4 34 B Bjerke, Lørenskog 3 35 T O Bjørklund, Stjernen 3 36 E Eidså, OSS 3 37 R J Nesseth, Stovner 2½ 38 J R Moberg, Rena 2½ 39 M Sterk, Ås 2½ 40 B Havaas, Stj. 2½ 41 M Unnli, 1911 2½ 42 B Engevik, Strømmen 2½ 43 Ø Bakken, Stj. 2½ 44 J Lund, Stj. 2½ 45 T Wivestad, Nordstr. 2½ 46 O R Gjerde, NSF 2½ 47 S-E Engråten, Stav. 2½ 48 S Martinsen, Asker 2½ 49 A Lossius, Lillestr. 2½ 50 S H Lian, Hønefoss 2 51 T I Hansen, Groruddal. 2 52 R Handberg, Vestvågøy 2 53 H Boland, Porsgr. 2 54 T Fyri, OSS 2 55 B Standal, Tønsb. 2 56 S Chr. Solum, Groruddal. 2 57 F Høva, Okval 2 58 A G Olaussen, ASKO 2 59 G Bue, Tønsb. 2 60 J Dyrnes, N.str. 2 61 T V Jakobsen, Sarpsb. 2 62 O Siljeborgsåsen, Nordstr. 2 63 A Matheussen 2 64 P Stampe, NKL 2 65 W Solberg, Nordstr. 1½ 66 B Bie, Hamar 1½ 67 O Hovstad, Kongsb. 1½ 68 M Østveit, OSS 1½ 69 S Tran, Fr.stad 1½ 70 O J Danielsen, Fr.stad 1½ 71 O Calmeyer, Tønsberg 1 72 M Lilleøren, OSS 1 73 L Gulliksen, Stj. 1 74 W Haugen, Stj. 1 75 E Næsjø, OSS 1 76 G Foss, Nordstr. 1 77 B Hansen, J'adoub 1 78 H Øgaard, Ås 1 79 A M Hegna, OSS 1 80 B L Nilson, Caissa 1 81 H Skoglund, Stj. 0 82 B Harstad, Stj. 0.

SKJÆRGÅRDEN GRAND PRIX

2. - 4. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Per Ove Egeli	Randaberg	2188	=08 +12 +04 =02 +05 =03	4½
2 Leif Bjørnes	Kristiansand	1744	+11 +10 =06 =01 +04 =05	4½
3 Kai Ørtoft	Kristiansand	1861	=12 =08 =07 +06 +10 =01	4

4 Ross Porter, Stavanger 3½ 5 Helge Theting, Kragerø 3½ 6 Anders Forberg, Kristiansand 3½ 7 Gro Ferkingstad, Sevland 3½ 8 Sjur Ferkingstad, Sevland 2½ 9 Jan P. Leidland, Egersund 2½ 10 Odd Cappelen, Stav. 2 11 R Abootorabi, Stav. 1½ 12 S E Engråten, Stav. ½

GRUPPE B

1 Per Ferkingstad	Sevland	1197	- 03 +15 +10 +06 +04 =07	4½
2 Ulf Backstrøm	Mandal	1258	+wo +11 - 04 =05 +12 +03	4½
3 Atle Matheussen	Arendal	1370	+01 +05 - 06 +04 +07 - 02	4

4 Terje Bårdsen, Stav. 4 5 Rune Handberg, Vestvågøy 4 6 Terje Jakobsen, Sarpsb. 3½ 7 Tore Narvøy, Porsgr. 3½ 8 Karsten Ovesen, Sevland 3½ 9 Jan Karlsen, Arendal 3½ 10 Tore Løvseth, A.dal 3 11 K Ølestad, A.dal 3 12 H Veland, Sevl. 2 13 O Birkeland, Søgne 2 14 T Ferkingstad, Sevland 2 15 P Mjøllhus, Sevland 1.

"Sjakkutsalget"

Jomfrubråtveien 46 A, 1179 Oslo
 tlf. 22 67 95 20, fax. 22 67 95 13
 Butikken åpen lørdager 11-14,
 ellers besøk etter avtale.

Kjempeutvalg i litteratur, også brikker, Brett, klokker, samt rekvisita får DU best og billigst hos oss. Vi skaffer sjakkcomputere, også program for PC.

STORT SALG LITTERATUR i oktober, våre nye prislister sendes fritt på forlangende. Brikker og Brett, internasjonal standard i nydelig utførelse - rimelig!

HUSK: **"Julebordssjakken"** på Gausdal 10. - 13. november
"Troll Masters" 15. - 22. januar 1995.

OPE MØRE OG ROMSDAL-MEISTERSKAP I HURTIGJAKK

4. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Eilif Odde	Kristiansund	1929	+09 +03 +06 +02 =04 +08	5½
2 Øyvind Bentsen	Asker	1698	+16 +10 =07 - 01 +03 =04	4
3 Roar Naalsund	Aalesunds	1737	+14 - 01 +12 +08 - 02 +07	4

4 Karl W. Strand, Kr.sund 4 5 Ola P. Mogstad, Molde 4 6 Lars Nybrott, Surnadal 3½ 7 Gudmund Farstad, Molde 3 8 Tor Wetle Hoem, Aalesunds 3 9 Jostein H. Lie, Molde 2½ 10 Erik N. Wold, Molde 2½ 11 F O Farstad, Aalesunds 2½ 12 A Olsen, Kr.sund 2½ 13 E A Standal, Volda 2½ 14 H Bentsen, Molde 2 15 H Isachsen, Molde 1½ 16 R Hojem, Kr.sund 1.

GRUPPE B

1 Geir Ove Fure Olsen	Kristiansund		+14 +03 +13 +02 +07 =04	5½
2 Arne Eltvik	Molde	1242	+11 +10 +07 - 01 +03 +08	5
3 Steven Thon	Molde		+17 - 01 +09 +13 - 02 +11	4

4 Runar Holen, Molde 4 5 Eric Fanghol, Molde 4 6 Audun Sele, Molde 3½ 7 Thomas Bryn, Molde 3 8 Martin I. Standal, Ørsta 3 9 Alf Terje Aure, Molde 3 10 Herman Biesmans, Kr.sund 3 11 P Bratteberg, Ørsta 3 12 R Eltvik, Molde 3 13 Ø Farstad, Aalesunds 2 14 K O Standal, Ørsta 2 15 M Øye, Molde 2 16 K Velle, Ørsta 1 17 F Eltvik, Molde 1 18 M Hjorthaug, Ørsta 1.

FREDRIKSTAD GRAND PRIX

16. - 18. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Markus Lømo, Fredrikstad 4, 2 Arild Johansen, Tønsberg 4, 3 Bror Thanke, Nordstrand 3
4 Arne Roger Simensen, Sarpsborg 2½ 5 Cato Saksgård, Sarpsb. 2½ 6 Lars Løver, Fr.stad 2½
7 Lars Åke Karlgren, Strømstad 2½ 8 Gøran Thureson, Strømstad 2 9 Frank Johansen, Strømstad 1 10 Erik Næss, Fr.stad 1.

GRUPPE B

1 Harry Andersen, Sarpsborg 4½ 2 Gunnar Bue, Tønsberg 4 3 Glenn Gaasland, Okval 4
4 Kjell A. Danielsen, Fr.stad 4 5 Henrik Aas, NSF 4 6 Vagleik Angeltveit, Porsgr. 3½ 7 Tore Narvøy, Porsgr. 3½ 8 Karl Mosebye, Porsgr. 3½ 9 Sigmund Lunde, Sarpsborg 3 10 Jan Thureson, Strømstad 3 11 A Nilsen, Fr.stad 3 12 J Ludvigsen, Fr.stad 3 13 K Heimreid, Porsgr. 3 14 B Standal, Tønsb. 3 15 R Handberg, Vestvågøy 3 16 A Lossius, Lil.str. 3 17 Ø Bakken, Porsgr. 3 18 T Wivestad, Nordstr. 2½ 19 P Thorvaldsen, Fr.stad 2½ 20 F Høva, Okval 2 21 J Johansen, Sarpsb. 2 22 J E Martinsen, Fr.stad 23 R J Nesseth, Stovner 2 24 B Johansen, Fr.stad 2 25 L Sæther, Fr.stad 2 26 R Haugli, Sarpsb. 2 27 s Tran, Fr.stad 2 28 H Jansson, Fr.stad 2 29 M Huth, Sarpsb. 2 30 T V Jacobsen, Sarpsb. 2 31 O Erikstad, ASKO 1½ 32 O Rue, Strømstad 1 33 O J Danielsen, Fr.stad 1 34 T Hagen, Tønsberg 1 35 E Martinsen, Fr.stad 1 36 T Herman- sen, Sarpsb. 0.

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo

Tlf. 22 15 12 41
Fax 22 71 00 07

Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748

Kontortid
man.-fre.: 09.00-15.30
tors.: 09.00-18.00

Generalsekretær: Johs R.Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1994 gjennom klubb: Senior: Kr 160,-. Junior/Kadett (født 1974-1980): Kr 80,-. Lille- og miniputt (født 1981 og senere): Kr 40,-. Direkte medlemskap koster det dobbelte. Medlemskapet inkluderer NSb fritt tilsendt.

PRESIDENT: Morten Sand (Nordstrand SK), Midtåsen 48 A, 1166 Oslo, tlf. 22 28 16 11p, 22 56 17 18a, fax 22 56 17 01a

VICEPRESIDENT: Thor Geir Harestad (Randaberg SK), Agatvn. 9, 4070 Randaberg, tlf. & fax 51 41 83 43 p, tlf. 51 41 08 11 a

KASSERER: Per Nygård (SK Stjernen), Christiesgt. 35, 0557 Oslo, Tlf. 22 22 46 03 (a), 22 35 77 88 (p)

TURNERINGSSJEF: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 66 79 68 39 p/ 22 96 03 30 a.

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

SERIESJAKK - NM for KLUBBLAG 1994-95 PÅMELDINGSFRIST 7. OKTOBER.

Invitasjon til årets seriesjakk er nå sendt til formannen i alle klubbar i NSF. Påmeldingsfristen er 7. oktober, og vi ber om at tilsendt påmeldingsskjema blir brukt.

Reglement, startavgifter og opplegg er omlag som i fjor.

Lagsjakk er spennende og stimulerende for klubben. Meld på så mange lag som råd, men hugs at det alltid er forpliktende å melde seg på i ei turnering.

NORSK SJAKK- LOTTERI 1993-94

er avslutta, men framleis er det ein del klubbar som er trege med oppgjeret. Dette må nå få opp farten!! Resultatet ser ut til å bli brukbart idet vi nærmar oss eit overskot på 150 til 200.000 kroner. Derfor ein stor takk til dei mange klubbar og medlemmer som verkeleg har gjort ein innsats, men samtidig må vi erkjenne at vi ikkje greidde å nå målet som var salg av alle lodd.

UNGDOMSARBEID OG SJAKK

Mange av klubbane våre har grunn til å gjere eit krafttak når det gjeld barne- og ung-

domsarbeidet. Faktisk er det slik at bortimot halvparten av våre 130 klubbar ikkje har såpass mange junior-medlemmer (under 20 år) at dei kan stille opp i NM for juniorlag (4-mannslag). Derfor: Nå må eldsjelene komme ut på banen og organisere og styrke ei eiga ungdomsavdeling i klubben som sjølsagt blir medlem i Norges Sjakkforbunds Ungdom.

Vi minner også om at Barne- og familiedepartementets krav til ungdomsorganisasjonar som får støtte til barne- og ungdomsarbeid, er at dei er sjølstendige og uavhengige. Dei skal ha eiga årsmelding, eige rekneskap og eige årsmøte der berre medlemmene kan vere med og bestemme. Meir om dette finn tillitvalgte i "Håndbok for NSFU" som også er sendt alle klubbar i NSF.

NSF SØKJER ARRANGØRAR:

Det åpne NM i hurtigsjakk 1995 (7-8. januar).

Nord-Norsk Mesterskap 1995 (2-5. juni).

Vi minner om at hovedfrist for terminfesting av turneringar i hausthalvåret 1995 er 1. nov. 1994. Søknads-skjema for terminfesting er sendt alle klubbar og kretsar. Sjå terminlista i NSb for reserverte datoar.

NSFU-nytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

REPRESENTASJON

Til 4-landskamp for jenter i Tyskland mellom Danmark, Sverige, Tyskland og Norge den 30/9-2/10 har NSFUs Uttakingskomite tatt ut dette laget:

1. bord: Sheila B. Berntsen, Moss SKU, 2. Nina Hagesæther, Hauge SKU, 3. Gro Ferkingstad, Sevland SKU, 4. Ellen Hagesæther, Hauge SKU, 5. Ingerid Nordhaug, Åsane SKU, 6. Silje Bjerke, Lørenskog SKU.
Reserver: Bord 1-4: Else Selsås, Hauge SKU, bord 5-6: Åshild Nordhaug, Åsane SKU.

Årets juniornorgesmester Pål V. Hagesæther og Else Selsås, begge Hauge SK er tatt ut til å representere Norge i EM U-18 på Kreta den 27/10 - 6/11.

NM FOR UNGDOM - SKOLESJAKK NM 1994

skal arrangerast av Oslo Schakselskaps Ungdom og Schakkklubben av 1911s Ungdom på Ruseløkka Skole i Oslo den 18-20/11.

TERMINFESTING AV TURNERINGER I TINE BGP og UGP

BGP/UGP-sesongen varer fram til 31. desember, og det er tid for terminfesting av dei siste turneringane for 1994. Turneringar som skal telle i Barnas/Ungdommets Grand Prix, må meldast NSFU minst 10 veker før arrangementet finn stad. Mot slutten av sesongen gis det ikkje dispensasjon for denne fristen. Planlegg i god tid, reserver lokale, fyll ut tilsendt

søknadsskjema for terminfesting av turneringar og returner det til NSFU. Absolutt siste sjanse til å terminfeste tellande turneringer for 1994 er 15. oktober.

NSFU SØKER ARRANGØRER:

Det åpne NM for juniorar 1995, terminfesta til 9/13-4, søknadsfrist 15. oktober 1994.
NM for skolelag 1995, terminfesta til den 31/3-2/4, søknadsfrist 15. oktober 1994.
Arvid Karlsens Minneturnering 1995, søknadsfrist 31. desember 1994.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5

Tlf: 22 15 12 41
Fax: 22 71 00 07.

Bankgiro: 6090.06.03161
Postgiro: 0803 2 037349

Leder:
Kai Ingolf Johannessen,
Fjellvn. 4C,
1470 Lørenskog.
Tlf. 67 97 00 67p

Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

THOMAS HEIBERGS MINNESTIPEND 1995

Fra "Thomas Heibergs Minnefond" skal det utbetales et stipend på kr. 3000 til en spiller mellom 16 og 26 år som har vist gode resultater samt stor vilje til deltakelse og satsing på sjakk. Klubbene oppfordres med dette til å foreslå kandidater. Forslag, helst med begrunnelse, sendes skriftlig til NSF innen den 15. oktober.

Statutter for "Thomas Heibergs Minnefond" står i NSF's Års og håndbok 1.0.5. (88.11.01).

Terminliste for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Pr. 14. september.

Dato	Arrangement	GP	Arrangør
HØSTEN 1994			
23-25/9	Det åpne Rogalandsmestersk. 1994 i Stavanger	GP	Stavanger SK
23-25/9	Kalottturneringen 1994	GP	Hammerfest SK
24/9	Asker-Schladden 1994, hurtigsjakk i Asker	GP	Asker SK
24/9	Fauske SKs 20-års Jubileumsturnering		Fauske SK
1-2/10	Arbeidernes Grand Prix i Trondheim	GP	Trondheim SF
2/10	Nedre Glomma Hurtigsjakk GP i Fredrikstad	GP	Fredriksstad
7-9/10	KM-helg, kretsmesterskap for lag NSF		Kretser NSF
8-9/10	KM lag for Møre og Romsdal i Molde		Møre og R. SK
8-9/10	KM lag for Østfold i Moss		Østfold SK
15-16/10	Kristiansand Open	GP	Kr. sand SK
21-23/10	KM for ungdom individuelt (NSFU)		Lokale arr.
28-30/10	Sandefjord Grand Prix 1994	GP	SK Caissa
29-30/10	Sevland Grand Prix på Karmøy	GP	Sevland SK
4-6/11	Bergen Grand Prix	GP	Bergens SK
5/11	OL-Cup 1994 i Oslo	GP	NSF
12-13/11	Seriesjakk		Lokale arr.
12-13/11	Varangslaget Grand Prix, hurtigsjakk i Kirkenes GP		Kirkenes SK
18-20/11	NM for ungdom individuelt i Oslo (Skolesjakk-NM, NSFU)		OSSU/1911U
26/11	Stjernen Grand Prix, hurtigsjakk i Oslo	GP	SK Stjernen
27/11	Mandal Grand Prix, hurtigsjakk	GP	Mandal SK
27/11	Trondhjems Grand Prix, hurtigsjakk i Tr.heim	GP	Trondheim SF
30/11-17/12	Sjakk-OL i Thessaloniki, Hellas		FIDE
3-4/12	Seriesjakk		Lokale arr.
18/12	Thoralf Pettersen Grand Prix i Drammen	GP	SK Tempo
26/12	OSS Hurtig Grand Prix 1994 i Oslo	GP	OSS
28-30/12	OSS Jule-Grand Prix 1994	GP	OSS

VÅREN 1995

7-8/1	Det åpne NM i hurtigsjakk	GP	Arr.søkes
15-22/1	Gausdal Troll Masters, åpen GM-turnering		SK Jarl
21-22/1	Seriesjakk		Lokale arr.
3-5/2	NM for jenter 1995 i Moss		Østfold SKU
11-12/2	Namsos Grand Prix	GP	Namsos SK
11-12/2	Nedre Glomma Grand Prix	GP	Fredriksstad
17-19/2	Nordnorsk sonfinale for lag (Lag-NM kvalifisering)		Narvik SK
18-19/2	Seriesjakk		Lokale arr.
25-26/2	Arendal Grand Prix	GP	Arendal SS
25-26/2	Kirkenes Grand Prix	GP	Kirkenes SK
25-26/2	Trondheim Grand Prix	GP	Trondheim SF
3-5/3	KM for skolelag, NSFU		Lokale arr.
11-12/3	Seriesjakk		Lokale arr.
18/3	Moss Grand Prix, hurtigsjakk	GP	Moss SK
19/3	Olav Trygvason GP hurtigsjakk i Trondheim	GP	Trondheim SF
25-26/3	KM-helg NSF, anbefalt for individuelt kretsmesterskap		Kretser NSF
25-26/3	Individuelt KM for Østfold på Lisleby (lukket)		Østfold SK
31/3-2/4	NM for skolelag, NSFU		Arr.søkes

9-13/4	Det 5. åpne NM for juniorer (datoen kan reguleres), NSFU		Arr.søkes
17-23/4	Det åpne NM 1995	GP	SK Jarl
5-7/5	Eidsvoll GP 95	GP	Eidsvoll SK
14/5	Fredrikstad Hurtigsjakk Grand Prix	GP	Fredriksstad
19-21/5	Gjøvik Grand Prix	GP	Gjøvik SK
24-28/5	NM-lag finale		Arr.søkes
3-5/6	Nordnorsk Mesterskap 1995		Arr.søkes
9-15/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1995 i Namsos		Namsos SK

HØSTEN 1995

8-10/9	NM for juniorlag, NSFU		Arr.søkes
15-17/9	Fredrikstad Grand Prix	GP	Fredriksstad
6-8/10	KM-helg NSF, anbefalt for lagmesterskap		Kretser NSF
15/10	Nedre Glomma Hurtigsjakk GP	GP	Fredriksstad
20-22/10	KM for ungdom individuelt, NSFU		Lokale arr.
11-12/11	Seriesjakk		Lokale arr.
11-12/11	Varangslaget Grand Prix	GP	Kirkenes SK
17-19/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM), NSFU		Arr.søkes
9-10/12	Seriesjakk		Lokale arr.

Bare arrangement som det er søkt om skriftlig og som er godkjent blir oppført på terminlista.

Løsningene på kombinasjonene fra s. 35:

1) 1...Le2 2.Dc1 Tc2! 0-1. Den hvite dronningen kan ikke redde seg og samtidig forhindre matt på e1.

2) 1.Txg7+! Kxg7 2.f6+ Kh7 [2...Kh8 3.De3 Kh7 4.Dd3+ går over i partifortsettelsen.] 3.Dd3+ Kh8 4.Dh3 Kh7 5.Le3 1-0. Det er ikke noe forsvar mot Dxh6+, Dg7 matt.

3) 1.g6+! Steller istand ubehageligheter for sort. 1...Lxg6 2.Th8+! 1-0 1 neste trekk innbringer gaffelen på g6 en springer.

4) 1.Th6!! 1-0. [Sort er fortapt: 1...Dxd4 (Eller 1...De8 2.Lxg7+ Txg7 3.Dxe8+, og 1...Df8 2.Txh7+! Kxh7 3.Dg6+ Kh8 4.Dh6 matt.) 2.Txh7+! Kxh7 3.Dg6+ Kh8 4.Dh5+ Lh6 5.Dxh6 matt.]

5) 1.Lxe4 Sxe4 2.Txe4! Txe4 3.Dxe4! 1-0 [3...Txe4 4.Tc8+ Lf8 5.Lh6 Te1+ 6.Kh2! og sort kan ikke foreta seg noe mot matt-trusselen på f8. En overraskende åttendradskombinasjon.]

6) 1.Txe8+!! [Hvit legger ut på en god, gammeldags konjunkt. Det er ikke lett å kalkulere avslutningen, men med alle de resterende brikkene pekende mot sorts konge, er resultatet uunngåelig.] 1...Txe8 2.Dh7+ Kf8 3.Dh8+ Ke7 4.Dg7+ Kd6 5.Td1+ Kc6 6.b5+ Kc5 [6...Kb6 7.Td6+ (7.Dd4+? Dc5) 7...Kc5 (7...Ka5 8.Dc3+ Ka4 9.Db3+ Ka5 10.Da3 matt.) 8.Dd4+ Kb4 9.Se4! og trusselen Dc3+ vinner.] 7.Dd4+ Kb4 8.Se4! [Hvit er ferdig med de rolige trekkene. Det at sort har mer materiell, har ingenting å gjøre med partiet.] 8...Ld7 9.c5+ Ka5 [9...Kxb5 10.Sd6+] 10.Tb1! 1-0 [10...Lxb5 11.Db4+ og matt i neste.]

Løsningen på Reti-studien fra s. 21:

Det virker håpløst for den hvite kongen å stoppe h-bonden, men kombinerer man bondejakt med trusler om å gå inn med egen bonde... 1.Kg7 h4 2.Kf6 Kb6 [På 2...h3 3.Ke6 h2 4.c7 Kb7 5.Kd7 holder hvit remis. Nå ser det ut til at hvit verken kan ta igjen h-bonden eller gå inn med c-bonden, men...] 3.Ke5!! [Et fantastisk trekk. Hvit truer å komme seg inn på h-bonden med Kf4, så] 3...h3 4.Kd6 h2 5.c7 Kb7 6.Kd7 og hvit holder remis.

Turneringsinformasjon

SS = spillested
 SA = startavgift
 PP = pengepremier
 PI = påmelding/info
 F = siste fremmøte
 r = runder
 gr = grupper

1. - 2. oktober: Arbeidernes GP

SS: Bridgehuset, Brattørveita 10. 5 r. 2 gr. o/u 1500. 1 1/2/40 tr, 1/2 t/ 15 tr, 1/2 t/ resten. SA: 250/150. PP: A: 1500-1000-500, B: 800-600-300. F: 9.30. PI: Roald Arentz, 73 52 51 61, eller Tore Sandmark, 73 93 73 15.

2. okt.: Nedre Glomma Hurtigsjakk GP

SS: Folkets Hus i Fr.stad. 6 r. 2 gr. o/u 1500. 30 min/spiller/parti. SA: 200/100. PP: 1250-750-500, B: 1000-600-400. F: 9.30. PI: Erik Næss, 69 18 73 17 (p).

8. - 9. oktober: KM-helg, for lag

KM for lag Møre og Romsdal i Molde
 KM for lag Østfold i Moss

15. - 16. oktober: Kristiansand Open

NGP. Se annonse s. 47.

21. - 23. okt.: KM ungdom individuelt

28. - 30. okt.: Sandefjord Grand Prix

Se annonse s. 47.

29. - 30. oktober: Sevland Grand Prix

SS: Karmøy Kulturhus. 9 r. 2 gr. o/u 1500. 30 min/spiller/parti. SA: 200/120. PP: A: 1000-700-500, B: 600-500-400. Innkv.: Henderson Airport Hotell: 375,- (enk.), 550,- (dob.). F: 11.00. PI: Harald Veland, 52 85 02 56 (p), eller Johannes Melkevik, 52 85 03 00 (a).

4. - 6. november: Bergen Grand Prix

SS: Nordnes Bydelshus, Klosteret 1. 5 r. 2 gr. o/u 1500. 90 min/40 tr, 30 min/15 tr, 30 min resten. SA: 200/120. PP: A: 1200-800-500, B: 1000-600-400. F: 18.30. PI: Eirik Gullaksen, Kronstadvn. 19 B, 5037 Solheimsviken, tlf. 55 29 40 71 p.

5. nov.: OL-Cup 1994 i Oslo NGP

Se annonse på siste side.

12. - 13. november: Seriesjakk

12. - 13. november: Varangslaget GP

SS: Rica Artic Hotel. 6 r. 2 gr. o/u 1500. 45 min pr spiller pr parti. SA: 250/150. PP: A: 1200-800-500, B: 800-500-300. F: 9.30. Innkv.: Rica Artic Hotel, tlf. 78 99 29 29.PI: Innen 5/11 til Tommy Indbryn, tlf. 78 99 83 94.

18.-20. nov.: NM for ungd. ind. i Oslo

26. november: Stjernen Grand Prix

SS: Sjakklubben Stjernen, Seilduksgt. 11, 0553 Oslo. 6 r. 2 gr. o/u 1500. 30 min. pr spiller pr parti. SA: 200/130. PP: A: 1500-1000-750, B: 1000-750-500. F: 9.30. PI: Innen 25/11 kl. 20.00 til Mary Klingen 22 26 96 58, Leif Kverndal 22 68 07 42 eller SK Stjernen 22 35 19 03 (tirs- og torsdag).

27. november: Mandal Grand Prix

SS: JC-huset i Mandal. 6 r. 2 gr. o/u 1500. 25 min pr spiller pr parti. SA: 200/150. PP: A: 800-500-300, B: 600-400-200. F: 11.30. PI: Ulf Backstrøm 38 26 28 79 p / 38 26 20 67 a eller Rune Dybesland 38 39 18 14 p / 38 39 06 22 a.

27. november: Trondhjems Grand Prix

SS: Sjakkløkalet i Kjøpmannsgt. 16. 6 r. Alle i én gr. 30 min pr spiller pr parti. SA: 200/100. PP: 1000-750-500. F: 10.00. PI: Innen 26/11 til Roald Arentz, 73 52 51 61 eller Tore Sandmark, 73 93 73 15.

30. nov - 17. des.: OL i Thessaloniki

3. - 4. des.: Seriesjakk

18. des.: Thoralf Pettersen Grand Prix

SS: Strømsø Menighetshus. 6 r. 30 min pr spiller pr parti. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/100. PP: A: 2000-1000-700, B: 1000-700-500 v/ min 50 delt. F: 10.15. PI: Trond Thorgersen, tlf. 32 83 65 77, el. Geir Henriksen, tlf. 32 81 38 69.

Sandefjord Grand Prix

Tidsrom: 28. - 30. oktober 1994
 Siste fremmøte: Kl. 19.15. Turneringen begynner kl. 20.00.
 Spillested: Byskolen, midt i Sandefjord sentrum (vis a vis Hotel Kong Carl). Flotte lokaler i 4. etg. med egne analyserom, røykerom etc.
 Antall runder: 6 runder Monrad
 Gruppeinndeling: Over/under 1500
 Betenkningsstid: 40 trekk/90 min, neste 15 trekk: 30 min. - resten på 30 min.
 Startkontingent: Senior: Kr. 250,-. Junior: Kr. 150,-
 Premiering: A: 2.000-1250-750
 B: 1.000-650-350
 Innkvartering: Hotel Kong Carl: Tlf. 33 46 31 17, Hotel Atlantic: Tlf. 33 46 80 00
 Granerød Hotel (Bugårdsparken) Tlf. 33 47 70 77, Rica Park Hotel: Tlf. 33 46 55 50
 + rimelig innkvartering på Byskolen (kr. 25,- pr. overnatting)

Informasjon/påmelding: Einar Kjæmperud, tlf. 33 47 47 17 privat, eller 33 11 40 33 jobb.

Kristiansand Open

15. - 16. oktober

Kristiansand Sjakklubb ønsker alle sjakkspillere velkommen til en ny NGP-turnering!

Spillested: Hotell Christian IV - Glimrende spilleforhold
Spillesystem: 5 runder monrad. 2 grupper o/u 1500 Elo-poeng. 40 trekk på 90 min., deretter 15 trekk på 30 min., så 30 min. på resten av partiet.
Startavgift: Senior Kr. 250,- Junior Kr. 150,-
Premiering: 1/3 av deltakerne premieres.
 Pengepremier: Gruppe A: 2000-1000-600 Gruppe B: 1200-700-400
Registrering: Siste registrering på spillestedet lørdag 15/10 kl. 09:30.
 Runde 1 starter kl. 10:00.
Påmelding: Gjerne innen torsdag 13. oktober til Kai Ørtoft, tlf. 38 01 37 59 el. Leif Bjornes tlf. 38 03 07 92.
Innkvartering: Vi har fått følgende tilbud fra Hotell Christian IV;
 (Natt fre-lør og lør-søn) Enkeltværelse: Kr. 490,-
 Dobbeltværelse: Kr. 590,-
 Be om sjakktilbud ved hotellreservasjon. 3-sengs rom: Kr. 690,-
 4-sengs rom: Kr. 790,-
 Tlf. 38022210. Adresse: Markens gt. 39.